

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Postcheckrekening N° 3185.22

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE RECHTSTREEKSCH E VORDERING VAN HET SLACHTOFFER TEGEN DE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ, INZAKE ONGEVALLEN.

INLEIDING

Eene zeer jonge Belgische wet van 24 Mei 1937 heeft onlangs een 9° toegevoegd aan de reeks voorrechten op bepaalde roerende goederen, opgesomd door artikel 20 der wet van 16 December 1851 op de voorrechten en hypotheeken.

Het nieuwe voorrecht werd geschapen ten bate van de slachtoffers van ongevallen. Dit initiatief van den wetgever dient voorzeker eenieders goedkeuring weg te dragen, hoewel het, op den keper beschouwd, wat laat genomen werd. Ware deze wet enkele jaren vroeger uitgevaardigd geweest, dan zou ongetwijfeld onze rechtspraak sedert lang een weg hebben ingeslagen die op het oogenblik, bij ons, nog vrij is van alle voetspoor, dan zouden sedert geruimen tijd sommige onlogische toestanden en onrechtvaardigheden opgehouden hebben te bestaan.

Reeds verscheidene jaren geleden werden in België pogingen aangewend om de rechtstreekse vordering van het slachtoffer van een ongeval tegen den verzekeraar van den dader in voege te brengen.

Met name Mrs. Maurice Demeure en Paul Fraipont schreven ieder een pleidooi ten gunste van deze vordering. (1)

Ook een arrest van het Hof van Beroep te Brussel, waarbij ze ontvankelijk verklaard werd, dient hier vermeld te worden. (2)

Onze Zuiderburen, de Franschen, hebben niet

zoo lang gewacht als wij, eerst en vooral om het bovengemelde voorrecht in het leven te roepen, maar ook om aan de nieuwe wetsbeschikkingen de gepaste gevolgen te geven.

Reeds in 1913 immers, bedacht de Fransche wetgever de slachtoffers van ongevallen — hij had vooral de zich snel vermenigvuldigende automobielongelukken in het oog — met een wettekst die, op enkele woorden na, dezelfde is als deze van onze wet van 24 Mei 1937.

Enkele jaren nadien — het Hof van Beroep te Parijs b.v. reeds op 26 Februari 1918 (3) — durfden sommige Fransche rechtbanken het aan het bestaan van de rechtstreekse vordering van het slachtoffer tegen den verzekeraar af te leiden uit deze wetsbepaling van 1913.

Deze rechtspraak werd door het Fransche Hof van Verbreking bekrachtigd in een arrest van 14 Juni 1926. (4)

Tegenwoordig wordt de ontvankelijkheid van deze vordering in Frankrijk niet meer betwist.

In België, ik geef het graag toe, is de nieuwe wetgeving nog al te jong opdat ze reeds zulke vooruitstrevende rechtspraak zou verwekt hebben.

Nochtans belet de jeugdige ouderdom van dezen wettekst geenszins, dat het wenschelijk, zoo niet noodzakelijk is dat de Belgische rechtspraak het door haar Fransche collega gestelde voorbeeld zoo spoedig mogelijk zou navolgen. Waarom zou ons Hof van Verbreking, lijk de Fransche « Cour de Cassation », gedurende 13

jaar moeten wachten om de slachtoffers van auto-ongevallen b.v. ter hulp te komen?

Voor ons Opperste Gerechtshof immers zijn de tijdsomstandigheden, met het oog op de geboorte van een nieuwe rechtspraak, veel gunstiger dan zij voor de Franschen waren.

Beschikken wij niet over een voorgaande: de Fransche rechtspraak? Wij bevinden ons niet, lijk deze laatste, vóór de noodzakelijkheid onze beslissing te doen voorafgaan door een periode van opzoekingen en schuchtere pogingen: dit alles hebben de Franschen reeds voor ons gedaan.

Wij hebben enkel na te gaan of de Fransche oplossing rechtvaardig is, of de aangehaalde argumenten stevig zijn, of uit deze argumenten de wenschelijkheid blijkt van het invoeren der rechtstreeksche vordering in België.

Zien we deze wenschelijkheid in, dan is het ook onze zedelijke plicht niet langer te dralen om afbreuk te doen aan onze geijkte rechtsbegrippen.

HOOFDSTUK I. — Eenzelfde wettekst.

Om de hoogervermelde gelijkvormigheid van Fransche en Belgische wetteksten aan te toonen, volstaat het ze vluchtig te vergelijken.

Deze quasi-identiteit hoeft ons niet te verwonderen: in zijn verslag aan de Kamer, namens de commissie van Justitie, op 13 Maart 1936, verklaarde de heer Koelman uitdrukkelijk, dat de voorgestelde wettekst deze is van de Fransche wet van 28 Mei 1913. (5)

Ziehier de beide wetteksten:

1. — De Fransche wet van 28 Mei 1913.

« L'article 2102 du C. c. est complété comme » suit:

» Sont privilégiées:

» Les créances nées d'un accident, au profit » des tiers lésés par cet accident ou de leurs » ayants-droit, sur l'indemnité dont l'assureur de » la responsabilité se reconnaît ou a été déclaré » judiciairement reconnu débiteur à raison de la » convention d'assurance.

» Aucun paiement fait à l'assuré ne sera li- » bératoire, tant que les créanciers privilégiés » n'auront pas été désintéressés. »

2. — De Belgische wet van 24 Mei 1937.

(Ik geef den Franschen tekst, omdat de ver-

gelijking met de Fransche wet aldus gemakke- lijk is.)

Article 1er. — « L'article 20 de la loi du 16 » décembre 1851 sur les privilèges et hypothè- » ques est complété comme suit:

» 9° Les créances nées d'un accident au pro- » fit d'un tiers lésé par cet accident ou de ses » ayants-droit sont privilégiées sur l'indemnité » que l'assureur de la responsabilité civile doit » à raison de la convention d'assurance.

» Aucun paiement fait à l'assuré ne sera libé- » ratoire tant que les créanciers privilégiés » n'auront pas été désintéressés. »

Disposition transitoire.

Article 2. — « La disposition qui précède est » applicable aux créances d'indemnité pour acci- » dent nées antérieurement à l'entrée en vigueur » de la présente loi. Le privilège, en pareil cas, » portera sur toutes indemnités ou parties d'in- » demnités dont l'assureur de la responsabilité » civile est tenu à raison de la convention d'as- » surance et dont il ne s'est pas encore valable- » ment acquitté. »

Het eenige verschil tusschen beide wetten is dat in den Franschen tekst staat: « *se recon- naît ou a été déclaré judiciairement reconnu débiteur à raison...* », als wanneer de Belgische zegt: « *doit à raison...* ».

De Belgische wetgever heeft gemeend dat deze laatste uitdrukking klaarder is en minder aanleiding zal geven tot betwisting.

Wij mogen dus besluiten, dat beide landen beschikken over éénzelfden wettekst. Nochtans, in België heeft men aan dien wettekst nog niet die gevolgen gegeven, welke de Fransche recht- spraak er sedert lang aan verleend heeft.

HOOFDSTUK II. — Verschillende gevolgen.

In Frankrijk.

Over welke vorderingen beschikt het slacht- offer van een ongeval om vergoeding te beko- men van de door hegeleden schade?

In de eerste plaats over dezelfde vorderingen als deze waar het bij ons over beschikt: 1382, 1384, 1166, enz.

Daarenboven echter bestaat in Frankrijk de rechtstreeksche vordering tegen de verzeke- ringsmaatschappij, bij dewelke de dader van het ongeval verzekerd is.

Ziehier de inhoud van het arrest van het

Fransche Hof van Verbreking van 14 Juni 1926, waarbij het bestaan van deze vordering erkend werd.

« Attendu que Mazet, dont la fille mineure a été victime d'un accident causé par l'automobile de Chevassus, a assigné en même temps ce dernier et son assureur, la compagnie « L'Urbaine et la Seine », en réparation du préjudice;

» Que l'arrêt attaqué déclare Chevassus responsable et le condamne ainsi que la compagnie à payer à Mazet ès-qualités la somme de 4000 francs de dommages-intérêts;

» Attendu que le pourvoi fait grief à l'arrêt attaqué d'avoir déclaré l'action recevable à l'égard de l'assureur, alors qu'il n'existait aucune connexité entre les demandes formées contre Chevassus et contre la compagnie, l'une ayant sa cause dans une faute imputable à l'assuré et l'autre dans le contrat d'assurance auquel la mineure Mazet était demeurée étrangère;

» Mais attendu que la loi du 18 mai 1913, ajoutant un par. 8 à l'article 2102 du C. c., crée au profit de la personne lésée par un accident un droit propre sur l'indemnité dont l'assureur de la responsabilité se reconnaît ou a été reconnu débiteur en vertu de la convention d'assurance, non seulement en l'armant d'un privilège à l'encontre des autres créanciers de l'assuré, mais en décidant qu'aucun paiement fait par l'assureur ne sera libératoire tant que le créancier privilégié n'aura pas été désintéressé;

» Attendu que la victime de l'accident trouve, dans le droit propre qui lui est conféré par la loi, la source d'une action directe lui permettant de mettre en cause l'assureur en même temps que l'assuré à l'effet de fixer contractoirement entre les parties, d'abord l'existence de la créance de réparation et son montant, et en second lieu, l'indemnité due par l'assureur et que ce dernier sera tenu, jusqu'à due concurrence de verser entre ses mains.

» Que l'obligation imposée à l'assureur de conserver cette somme dans l'intérêt de la personne lésée, a pour conséquence nécessaire de permettre à celle-ci d'en réclamer directement le paiement;

» Attendu que le pourvoi objecte vainement, d'une part, qu'à le supposer muni d'une action directe, Mazet ne pourrait être admis à l'exer-

» cer avant que sa qualité de créancier de Chevassus eût été préalablement établie; d'autre part que cette action était irrecevable en raison du contrat d'assurance, dont une clause expresse interdisait toute mise en cause de la compagnie;

» Attendu, en effet, que l'arrêt attaqué ne statue à l'égard de l'assureur, qu'après s'être prononcé sur la responsabilité de Chevassus, que, d'autre part, les stipulations de la police ne pouvaient mettre obstacle à l'exercice d'un droit que le créancier privilégié tenait non de ce contrat, mais de la loi;

» D'où il suit que l'arrêt attaqué, loin d'avoir violé les textes visés au moyen, en a fait, au contraire, une exacte application;

» Par ces motifs, rejette. »

In België.

Indien ons arsenaal van rechtsvorderingen, afdeling schadevergoeding voortspruitende uit ongevallen, de rechtstreeksche vordering tegen den verzekeraar bezat, dan ware het zoo rijk als het Fransche.

Weliswaar hebben sommige rechtsschrijvers gepoogd deze leemte in ons recht te doen verdwijnen. Zij hebben er de lastgeving en de zaakwaarneming bij te pas gebracht, zonder er in te slagen eene rechtstreeksche vordering op deze grondvesten te steunen.

Dat het tot hiertoe onmogelijk was een houvast te vinden om de rechtstreeksche vordering tegen aan te leunen, legt Prof. Willy Van Eeckhout uit op de volgende wijze : (6)

« Het slachtoffer is klaarblijkelijk van een rechtstreeksche vordering verstoken, vermits de verzekeringsmaatschappij tegenover den derde hoegenaamd niet verbonden is, noch contractueel, aangezien geen enkele overeenkomst haar jegens hem verplicht, noch delictueel, daar de schadelijke daad den verzekeraar persoonlijk niet mag ten laste gelegd worden. »

Bij al dat echter is en blijft deze leemte in ons rechtskundig arsenaal eene oorzaak van vele moeilijkheden.

Onderstellen we even dat de dader van een ongeval onvermogen is op het oogenblik dat hij gerechtelijk veroordeeld wordt tot vergoeding van de door zijn slachtoffer geleden schade.

Doorgaans, natuurlijk, zal de veroordeelde partij niet dralen om, op hare beurt, hare verzekeringsmaatschappij aan te spreken. Niette-

min valt het voor, dat de veroordeelde partij, geen rooden duit bezittend, zich met het geval niet inlaat en, het zij opzettelijk, het zij uit nalatigheid, niets doet om de door de maatschappij uit te betalen vergoeding in handen te krijgen.

Wat meer is, het is niet de nieuwe wet van 24 Mei 1937 die het aannemen van zulke egoïstische houding zal beletten!

Vóór de nieuwe wet immers kreeg de curator van het faillissement of de zich in staat van kennelijk onvermogen bevindende persoon de door den verzekeraar uitbetaalde som daadwerkelijk in handen, zelfs vóórleer hijzelf één centiem aan het slachtoffer had betaald.

Bijgevolg was het den gefailleerde of den onvermogene onmogelijk zijne schuldeischers, andere dan het slachtoffer, te laten profiteren van een som gelds, die, afgezien van het juridisch karakter der verzekering, rechtvaardigheidshalve ongeschonden zou moeten toekomen aan het slachtoffer. Vóór de wet van 24 Mei 1937 dus kon het inzicht sommige personen ter wille te zijn, den onvermogene of den gefailleerde er toe doen besluiten betaling te eischen van den verzekeraar: de verzekerde kon er nog belang bij hebben. Sedert de nieuwe wet echter kan de gefailleerde of de onvermogene de verzekeringssom niet meer in handen krijgen, krachtens de laatste alinea van artikel 1 der wet.

Dus is het belang, dat hij er voordien kon bij hebben uitbetaling door den verzekeraar te benaarstigen, nu ongeveer onbestaande geworden.

De toestand, waarin het slachtoffer zich bevindt, is dan ook de volgende:

1° Aan den verzekeraar rechtstreeks vergoeding vragen gaat niet op, want de rechtstreeksche vordering bestaat hier niet.

2° Aan den overmogene verzekerde vergoeding vragen is hopeloos, zelfs indien men het proces niet kan verliezen, zoo de verzekerde niet van plan is zijn verzekeraar aan te spreken, moest hij zelf veroordeeld worden: men kan hem toch niet dwingen zijne rechten tegenover de verzekeringsmaatschappij te doen gelden!

Er blijft dan den door het ongeval benadeelden persoon maar één middel over: gebruik maken van artikel 1166 B. W., m. a. w. de onrechtstreeksche vordering instellen tegen den verzekeraar.

Nochtans, opdat deze laatste ontvankelijk zij, moeten verschillende voorwaarden vervuld worden (7):

1° Stilzitten van den schuldenaar, hetzij uit onwil, hetzij uit nalatigheid. Dit stilzitten moet zeker zijn, hoewel geen in-vertroof-stelling vereischt is.

2° De goederen van den schuldenaar moeten onvoldoende blijken om den schuldeischer schadeloos te stellen.

3° De schuldvordering moet zeker zijn; nochtans is een uitvoerbare titel niet noodig. Het bestaan der schuldvordering mag ten minste niet ernstig kunnen betwist worden; de schuldvordering moet eischbaar zijn en niet behept met een voorwaarde of termijn.

Niet alleen echter de noodzakelijkheid dat deze verscheidene voorwaarden vervuld wezen zal den schuldeischer tot nadenken stemmen, maar, sedert het bestaan der nieuwe wet, stelt zich de vraag of de onrechtstreeksche vordering van artikel 1166 nog wel doeltreffend kan ingesteld worden.

Alvorens deze vraag uit te diepen, zullen we eerst het voor en het tegen onderzoeken van de wenschelijkheid eener erkenning van de rechtstreeksche vordering in België.

HOOFDSTUK III. — Pro en contra van de rechtstreeksche vordering.

A. Contra.

I. — *Indien de rechter de rechtstreeksche vordering ontvankelijk verklaart, schendt hij artikel 1165 B. W.*

Inderdaad, krachtens dit artikel hebben de overeenkomsten slechts gevolg tusschen partijen. Bijgevolg zou de rechter het bestaan aannemen van rechtsgevolgen, voortspruitende uit het verzekeringscontract, tusschen verzekeraar en slachtoffer.

Hierop antwoorden wij het volgende:

Dat het verleen van eene rechtstreeksche vordering aan het slachtoffer eene uitzondering zou daarstellen op een algemeen geldenden regel, valt niet te loochenen.

Anderzijds echter mogen we eene uitzondering op een algemeen rechtsbeginsel niet gelijkstellen met een schending daarvan.

Natuurlijk bedoelen we hier niet dat de rechter op eigen houtje de wet mag opzij laten, maar wel dat niets belet dat hij in het nieuwe 9° van artikel 20 der hypotheekwet eene door de wet gewilde afwijking zou zien van artikel 1165. Ten andere, het zou niet de eerste maal zijn dat bewust artikel 1165 onder den voet geloopt wordt.

Bewijzen hiervan zijn :

a) Artikel 1753 : dat het bestaan van rechtsbanden erkent tusschen den verhuurder en den onderhuurder.

b) Artikel 1798 : krachtens hetwelk metsers, schrijnwerkers en andere werklieden niet alleen hun baas, maar ook den meester van het werk rechtstreeks kunnen aanspreken voor betaling van hun loon.

c) Artikel 1994 : in alle gevallen mag de lastgever rechtstreeks optreden tegen den persoon, die de lasthebber in zijn plaats gesteld heeft.

II. — *De wet van 24 Mei 1937 spreekt niet van de rechtstreeksche vordering, noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend.*

Dat er van uitdrukkelijke vermelding geen spraak is, geven wij grif toe, maar dat er evenmin stilzwijgend op het bestaan eener rechtstreeksche vordering wordt gewezen, dat kunnen we niet aanvaarden.

De laatste alinea van artikel 1 der nieuwe wet zegt : « geen betaling aan den verzekerde » zal als ontheffing gelden, zoolang de bevoorrechte schuldeischers niet schadeloos werden » gesteld. »

Onderstellen we nogmaals dat de verzekerde, in staat van faillissement of kennelijk onvermogen zijnde, uit onwil of nalatigheid zijn verzekeraar niet vervolgt tot betaling.

Den verzekeraar rechtstreeks aanspreken is het slachtoffer onmogelijk. De benadeelde zal dus zelf de rechten van den verzekerde uitoefenen tegen den verzekeraar en een geding inspannen op grond van artikel 1166 B. W.

Hier valt op te merken dat, zoo de schuldeischer de onrechtstreeksche vordering of vordering bij in-de-plaats-stelling uitoefent, deze beperkt is tot de rechten en verplichtingen van den schuldenaar, wiens schuldvordering hij inroept, vermits de in-de-plaats-gestelde niet meer recht kan hebben dan degene in wiens plaats hij gesteld wordt.

Aangezien nu de verzekerde geen betaling kan eischen vanwege den verzekeraar, vooral eer hijzelf het slachtoffer heeft schadeloos gesteld, komen wij te staan vóór een toestand zonder uitweg.

Inderdaad, het slachtoffer heeft een voorrecht op de som die de verzekeraar krachtens de polis aan den verzekerde schuldig is.

Deze som is geslagen met een verbod van uitbetaling, zoolang de benadeelde partij niet

volledig schadeloos is gesteld. Dus is het het slachtoffer onmogelijk zijn voorrecht te doen gelden en de verzekeringssom in handen te krijgen, want de verzekerde, aan wiens rechten hij gevolg geeft, kan dit ook niet.

Bijgevolg, indien de verzekerde onvermogen is, kan de benadeelde persoon noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks van de verzekeringsmaatschappij voldoening bekomen.

Dat dergelijke toestand ongerijmd is, hoeft niet verder uitgelegd te worden.

B. Pro.

I. — Prof. Willy Van Eeckhout, in zijn handboek « Le droit des assurances terrestres », nr 227, bepaalt als volgt het doel en de wezenheid der aansprakelijkheidsverzekering :

« Assurance de choses, l'assurance de responsabilité a pour unique objet d'indemniser l'assuré d'une perte patrimoniale résultant d'un paiement qu'il a dû effectuer vis-à-vis du lésé, ou de le prémunir contre l'atteinte que porterait à son patrimoine une condamnation à des dommages-intérêts envers le préjudicié. En contractant, l'assuré n'a nullement en vue de procurer un avantage à son éventuelle victime, mais uniquement de sauvegarder l'intégrité de son avoir personnel. »

Ziedaar het doel van deze verzekering, doctrinaal gesproken.

Nochtans, wanneer we de zaken van den praktischen kant beschouwen, valt het ook niet te betwijfelen dat de uiteindelijke bestemming van de verzekeringssom het slachtoffer is. Dit is zoo waar, dat de wetgever zelf heeft willen voorkomen, dat deze som nog in handen van den verzekerde zou komen, indien deze laatste onvermogen is.

Waarom dan aan het slachtoffer verbieden rechtstreeks betaling te eischen van een som die hem toekomt?

2. — In Frankrijk, niettegenstaande de Fransche wet van 1913, op enkele woorden na, in precies denzelfden tekst vervat is als de onze en gedurende de Fransche voorbereidende werken de heer de Langenhagen, in zijn verslag aan de commissie van den Senaat, het volgende zegde : « nous n'avons pas voulu qu'il puisse être question de donner une action directe à la victime contre l'assureur », in Frankrijk heeft de rechtspraak er toch de rechtstreeksche vordering doorgehaald.

In België daarentegen wijst de wetgever zelf aan dat dezelfde tekst als degene die bij ons

moest gestemd worden, in Frankrijk de rechtstreeksche vordering heeft in het leven geroepen.

Natuurlijk mogen wij uit deze uitlating niet besluiten, dat de Belgische wetgever uitdrukkelijk de rechtstreeksche vordering bij ons heeft ingevoerd. Nochtans getuigt zij, dat hij er zeker en vast niet onsympathiek tegenover staat en mogen wij ze beschouwen als een stille vingerwijzing aan de rechtspraak.

3. — Het zal voorzeker bij niemand opkomen de nuttige gevolgen te willen ontkennen van de ontvankelijk-verklaring der rechtstreeksche vordering.

In de eerste plaats zal het slachtoffer zich niet meer genoodzaakt zien, na het inspannen van een eerste geding tegen den dader van het ongeval, een nieuwe procedure in te leiden tegen de verzekeringsmaatschappij, in naam van den onvermogenen verzekerde die niet roeren wil.

Verder zal de betaling van de vergoeding, rechtstreeks in handen van den benadeelde, den omweg langs den verzekerde om besparen.

Kortom, de rechtstreeksche vordering zal medebrengen: vereenvoudiging der procedure, meer gemak en zekerheid voor de slachtoffers, meer rechtvaardigheid en het ophouden van ongerijmde toestanden.

4. — Indien de rechtstreeksche vordering aan het slachtoffer toegestaan wordt, dan zal dit slechts de bekrachtiging zijn in rechte van handelwijzen, die, praktisch, reeds lang aangewend worden.

In feite immers wordt er reeds gehandeld, in de rechtsgedingen voortspruitende uit ongevallen, alsof de rechtstreeksche vordering reeds bestond. Inderdaad, reeds vóór dat het slachtoffer zich tot het gerecht heeft gewend, houdt de verzekeraar zich bezig met de belangen van den verzekerde en, eens het geding aan gang, wordt deze laatste als het ware uitgeschakeld; de verzekeraar treedt op in zijn plaats. Vaak gebeurt het ook dat de verzekeringsmaatschappij, indien de verzekerde veroordeeld wordt, onmiddellijk uitbetaalt in handen van het slachtoffer.

Vermits in feite er dus toch zoo gehandeld

wordt, moeten we aannemen dat de partijen zelf van oordeel zijn, dat deze handelwijzen gemakkelijker en vlugger zijn.

5. — *De economie van de nieuwe wet.* — Haar doel is een einde te stellen aan de onlogische en onrechtvaardige gevolgen die dikwijls voortsproten uit het feit, dat eene som, bestemd voor het slachtoffer, terecht kwam in de ledige kas van een onvermogenende, tot groot nadeel van het slachtoffer. Ongetwijfeld heeft de wetgever dit laatste willen bevoordeelen, wanneer hij aan den benadeelde een voorrecht schonk op de vergoeding, en den verzekeraar verbood het geld uit zijne handen te laten gaan vóór het slachtoffer zou voldaan zijn.

Welnu, deze voordeelen kunnen enkel praktisch worden, indien het slachtoffer het recht heeft rechtstreeks van den verzekeraar betaling te eischen van eene som, die hem, per slot van rekening, toch toekomt.

6. — Om te eindigen, weze hier aangestipt dat reeds enkele rechtstreeksche vorderingen in ons land burgerschap hebben gekregen, n.l. :

a) De vordering van den eigenaar die schade onderging door een brand, tegen den verzekeraar van het huurgevaar of burenaverhaal.

b) De vordering van den bevoorrechtten of hypothecairen schuldeischer op de verzekeringsvergoeding verschuldigd aan zijn schuldenaar.

c) De vordering van het slachtoffer van een arbeidsongeval tegen de verzekeringsmaatschappij.

Weliswaar mogen we deze drie gevallen niet gelijkstellen met de aansprakelijkheidsverzekering in zake ongevallen.

Nochtans onthouden we uit de economie van deze wetsbeschikkingen dat de wetgever het niet meer dan billijk acht, dat hij voor wie een som bestemd is, deze rechtstreeks zou kunnen invorderen.

Florent Vits.

(1) M. Demeure, Bulletin des Assurances 1929, p. 21. — P. Fraipont, Bulletin des Assurances 1930, p. 25.

(2) Arrest Hof van Beroep Brussel, 17 Juni 1925; Rev. des acc. de travail 1925, blz. 261.

(3) D. P. 1919.2.18.

(4) D. P. 1927.1.57.

(5) Zitting der Kamer 1935-36. Vergadering 13 Maart 1936. Bescheiden, Nr 161.

(6) W. Van Eeckhout, « Le droit des assurances terrestres », Nr 155.

(7) J. Berten, Rev. gén. assur. et resp. 1935, blz. 1711.

VLAAMSCHE JURISTEN ABONNEERT U OP
HET "RECHTSKUNDIG WEEKBLAD" !!!

RECHTSPRAAK

118

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 17 November 1937.

Voorzitter : M. Devos.

Raadsheeren : MM. Delvaux en Poupez de Kettenis.

Advocaat-generaal : M. Leperre.

Pl. : Mrs Vincke (Brussel) en Van Cauwelaert,
loco Mr Collin (Antwerpen).

UITSTEL VAN BETALING. — NOTARIEELE AKTE
MET UITVOERBAREN VORM. — ARTIKEL 1244
B. W. — 122 W. B. RECHTSPLEGING OPENBARE
ORDE.

Een notarieele akte in uitvoerbaren vorm dient niet gelijk gesteld met eene rechterlijke beslissing voor wat betreft het verbod van schorsing der tenuitvoerlegging, daar art. 122 van het W. B. Rechtspl. zich enkel tegen het bekomen van een uitstel verzet, nadat de rechter nopens de eischbaarheid van de schuld heeft uitspraak gedaan. Het bevel tot betaling blijft buiten de rechtspleging van gedwongen uitvoering. Een uitstel op grond van artikel 1244 van het B. W. kan dan ook worden verleend, zoolang de voorzitter het bevel de goederen te verkoopen niet heeft uitgegeven.

*De machtiging door dit artikel aan den rechter toe-
vertrouwd is gesteund op beweegredenen van open-
bare orde.*

Spaepen-Lievens t/ Eskens-Vergauwen.

Aangezien niet vaststaat dat eene notarieele akte, in uitvoerbaren vorm, dient gelijk te worden gesteld met eene rechterlijke schikking, vonnis of arrest, voor wat betreft het verbod van de schorsing der ten uitvoerlegging van die schikking, waarmede de schuldenaar die geen uitstel van den rechter heeft bekomen, is bedreigd ; tot hiertoe werd niet bewezen hoe het verleen van een uitstel, in geval van eene gedwongen uitvoering, bij middel van de grosse eener notarieele akte, een inbreuk op het beginsel van afscheiding der machten zou teweegbrengen, inbreuk waarop nochtans te recht wordt gewezen bij de uitlegging van art. 122 Wb. rechtspl. (cfr Hof Brussel 28 Juni 1933 ; Pand. Pér. nr. 34 Brussel, 3 Juli 1937 ; Rechtsk. Weekblad, 31 October 1937, kol. 289) ;

Aangezien de bewoordingen van art. 1244 § 2 B. W. de toepassing van deze bepaling niet uitsluit ten aanzien van de uitvoering van de notarieele akte met uitvoerbare kracht (Verbr. Fr. 8 Nov. 1892 ; Dal. pér. 1893, I, 33, Colin, et Capitant, II, blz. 172 ; Kluyskens, I, blz. 208).

Aangezien, moest zelfs de overhand worden gegeven aan de meening naar dewelke de ten uitvoerlegging der grosse in naam van het uitvoerend bewind, zich verzet tegen het verleen van elke tijdsbepaling door den rechter aan den schuldenaar, nochtans valt op te merken dat de toepassing van art. 1244 § 2 B. W., wanneer deze geschiedt vooraleer er, overeenkomstig de wet van 15 Augustus 1854 wordt overgegaan tot de uitvoering van den

notarieelen titel, op de goederen van den schuldenaar, niet door den wetgever is verhinderd of beperkt geweest ;

Aangezien hieruit volgt dat, alhoewel, krachtens art. 122 W. B. R. de schuldenaar geen tijdsbepaling kan bekomen nadat de rechter op de eischbaarheid van zijn schuld uitspraak heeft gedaan, en namelijk tijdens de vordering tot geldigheid der inbeslagneming van zijne goederen, met hem niettemin mogelijk was geweest, zelfs indien eene akte in uitvoerbaren vorm was aangehaald, tot staving van zijne schuld, een uitstel te bekomen, naar luid van art. 1244 § 2 B. W., vóór dat de rechterlijke beslissing was geveld ;

Aangezien, inderdaad, indien het regelmatig verloop der rechtspleging niet kan gestuit worden wanneer de rechtspleging van onteigening, ingesteld door de wet 15 Augustus 1854 is begonnen, de reden daarvan te vinden is in de onvereenigbaarheid van dergelijke stuiting met de pleegvormen van die uitzonderlijke en ingewikkelde proceduur ;

Aangezien het bevel tot betaling buiten de rechtspleging van gedwongen uitvoering blijft, het enkel iets is dat het onroerend beslag of de dadelijke uitwinning moet voorafgaan, daar het tot doel heeft deze te voorkomen ; het diensvolgens geen deel uitmaakt van de daartoe te volgen rechtsvordering ; het aan den schuldenaar, die meent een reden te hebben om op eene mildere behandeling aanspraak te maken, de gelegenheid te geven zich voor het begin der proceduur, en aldus zonder belemmering van deze rechtspleging, tot een rechter te wenden om uitstel van betaling te verkrijgen en de schorsing te bekomen van de ten uitvoerlegging, die hij te vreezen heeft (Dendermonde, 21 Jan. 1932, Rechtskundig Weekblad, nr. 18, Rechtb. Brussel, 4 Maart 1933 ; Rev. Prat. du Notariat blz. 293, en de schrijvers in die vonnissen aangehaald) ;

Aangezien, in geval van dadelijke uitwinning de onteigening, niet begint voor dat het bevelschrift door den voorzitter is uitgegeven geweest ten einde de goederen te verkoopen (De Paepe, II, n. 46 Beltjens, Procedure civile loi du 15 août), niet de gevolgen kan hebben die door art. 27 aan art. 14 van vermelde wet zijn gehecht (Verbr. 12 November 1896 ; Pan. Pér. 1897, nr. 469) ;

Aangezien de beslechting van het geding, waarvan het Hof thans kennis neemt, te kennen geeft :
i) dat overeenkomstig art. 3 van de wet van 27 Juli 1934, het exploit inhoudende het bevel tot betaling, voorafgaandelijk de dadelijke uitwinning door beroepers aan gedaagden in beroep beteekend, de schuldenaars hierop aandachtig maakt dat zij een uitstel kunnen bekomen ;

dat beroepers geen verzoekschrift tot benoeming van een notaris, aan den voorzitter der Rechtbank hebben gericht teneinde de goederen bij dadelijke uitwinning te verkoopen ;

Aangezien die gegevens het bewijs leveren dat, ter zake, de rechtspleging van onteigening geen aanvang heeft genomen, en dat diensvolgens, een

tijdsbepaling aan den schuldenaar, door den rechter kan toegestaan worden, naar recht en billijkheid, overeenkomstig art. 1244 § 2 B. W. ;

Aangezien gedaagden in beroep niet kunnen vermoed worden te hebben verzaakt, door het beuiden van de dadelijke uitwinning, aan het inroepen van art. 1244 B. W., dergelijke beschouwing, kan, inderdaad, des te min opwegen tegen de machting, door vermeld artikel aan den rechter toevertrouwd uit hoofde van beweegredenen van openbare orde. (Beltjens C. C. art. 1244, nr. 6bis en verwijzigingen. — Kluyskens loc. cit.) dat van bedoeld vermoeden, ter zake, zelfs geen gewag gemaakt geweest is door de belanghebbende partij;

Aangezien, moesten vorige beschouwingen niet van aard blijken om het beroep, tegen het bestreden vonnis ingesteld, ongegrond te doen verklaren, inzoover bedoeld vonnis een uitstel heeft verleend aan schuldenaars, wier schuld vastgesteld is door een akte in uitvoerbaren vorm, zelfs, in die veronderstelling, het stelsel, waarop het beroep steunt geen steek zou houden, daar de feitelijkheden der zaak te kennen geven dat het verzet, waarover het geschil loopt, niet steunt op het feit dat de schuldenaars zich niet in staat bevinden hun schuldeischers te voldoen en, om die reden, een tijdsbepaling vragen, maar gegrond is op de betwisting, door de schuldenaars, van de titels die tegen dezen aangehaald en van de sommen die tegen hen gevraagd worden ;

Aangezien, inderdaad, beroepers (schuldeischers) door gedaagden in beroep (schuldenaars) voor den eersten Rechter zijn gedaagd geweest om te hooren verklaren door het gerecht : « dat geen enkel reden zich voordeed tot onmiddellijke opeischbaarheid van het geleende kapitaal ; dat zij (de schuldeischers) bijgevolg niet het recht hebben het geleende kapitaal terug te eischen vóór 28 Juni 1938, dat zij dus niet kunnen noch mogen overgaan tot onroerend beslag, dat het bevel voorafgaandelijk deze inbeslagname nietig is en niet dient te worden overgeschreven » ;

Overwegende, dat te recht is erkend geweest, dat tot staving van het bevel voorafgaandelijk onroerende inbeslagnemingen ook die middelen mogen ingeroepen worden, welke den grond zelf van het recht raken, en namelijk het bestaan, de effenheid en de eischbaarheid betreffen der schuldvordering tot inning derwelke de onteigening wordt vervolgd (Dendermonde, 21 Jan. 1932, R. W. n. 18 en de verwijzingen) ;

Aangezien uit de gegevens van het geding blijkt :

1.) dat, volgens hypothecaire overeenkomst van 28 Juni 1933, verleden voor notaris Van Roosbroeck, te Antwerpen, gedaagden in beroep, eene leening hebben aangegaan waarvoor een hypotheek op een eigendom, hun toebehoorende, werd toegestaan voor een hoofdsom van 100.000 fr. jaarlijksche intresten berekend op 7, verminderbaar op 6 ½ % ;

2) dat beroepster, echtgenote Spaepen, geboren Lievens, op 28 December 1934, verklaarde, dat de rentevoet van 6 ½ % op 4 % was teruggebracht, en dat, dientengevolge, op 28 Juni 1935, de ont-

leeners de som van 2000 fr. betaalden, te weten 6 maand intrest, op voet van 4 % 's jaars ;

3) dat, nochtans, de toegestane vermindering werd betwist door beroepers om reden dat zij niet rechtsgeldig door beroeper was erkend geweest ;

4) dat bij toepassing van een voorwaarde voorzien in de akte van 28 Januari 1933, en krachtens dewelke het niet tijdig betalen der interesten aan de leeners het recht geeft, voor den termijn vastgesteld voor de aflossing van de ontleende hoofdsom, dezelve onmiddellijk te eischen met alle verschenen en loopende intresten, beide beroepers, op 31 October het bestreden bevel voorafgaandelijk de onroerende inbeslagname lieten beteekenen ;

5) dat, op verzet tegen bedoeld bevel, de echtgenooten Spaepen-Lievens aan de rechtbank vroegen te verklaren dat wegens de onbekwaamheid van de echtgenote Spaepen de mondelinge overeenkomst van 28 December nietig is, en dus niet kan opgeworpen worden tegen de uitvoering van den titel van verweerders op verzet ;

Aangezien die bestanddeelen van het geding dat aan het oordeel van het Hof is onderworpen, het bewijs leveren dat het te beslechten geschil degelijk loopt over de wijziging welke voormelde overeenkomst van 28 December 1934 rechtsgeldig zou gebracht hebben aan het kontrakt van 28 Januari 1933 ;

Aangezien, terecht, het bestreden vonnis verklaart dat, daar beroepster niet voorzien was van eene bijzondere machtiging, die haar door haren man moest gegeven zijn om de aangevoerde overeenkomst van 1934 te sluiten, deze van rechtswaarde ontbloot is ;

Aangezien uit de verhandelingen der zaak volgt, dat gedaagden in beroep mochten veronderstellen, dat de thans betwiste vermindering van rentevoet was goedgekeurd door beroeper, zoodat de kwade trouw van geïntimeerden geenszins bewezen is ; dat anderzijds, de door den eersten rechter vastgestelde tijdsbepaling, die, gelet op hunne vermogens, in de huidige tijdsomstandigheden aannemelijk was de zekerheid van de litigieuze schuldvordering niet in gevaar kon brengen ;

Aangezien nochtans de eerste rechter de verkeerde meening heeft geuit, dat het verzet op de wet van 27 Juli 1934, op het hypothecair moratorium steunde, en bij toepassing van die wet uitstel heeft toegestaan ; inderdaad, geene aanvraag tot het bekomen van een hypothecair moratorium is der gedaagden in beroep ingesteld geweest overeenkomstig art. 1, 3 en 4 van bedoelde wet ;

Aangezien de feitelijke omstandigheden der zaak in aanmerking genomen, de reeds vastgestelde tijdsbepaling diende toegekend te worden ; overeenkomstig art. 1244 § 2, Burgerlijk Wetboek ;

Aangezien bij missing ook het bestreden vonnis de onbetaalde intresten, berekend op voet van 6 %, alhoewel de door contracteerende partijen bedongen rentevoet niet 6 maar 7 verminderbaar op 6 ½ % het jaar is, hetgeen door partijen niet wordt betwist ; het aan den rechter niet behoort, uit eigen

beweging, een door partijen bepaalde rentevoet te verminderen;

Om die beweegredenen, het Hof, gehoord den heer advocaat-generaal Leperre, in zijn eensluitend advies in openbare zitting gegeven, alle andere besluiten verwerpende, ontvangt het beroep, verklaart het ongegrond, onder voorbehoud van de beweegredenen hierboven betreffende;

1) de toepassing van art. 1244 § 2 B. W. in plaats van de wet van 27 Juli 1934, op het hypothecair-moratorium;

2) de rentevoet welke dient vastgesteld, niet op 6 % maar wel overeenkomstig de leeningsakte;

Bevestigt onder voormelde wijziging het bestreden vonnis;

Verwijst beroepers in de kosten van het beroep.

NOTA. — Zie : Decleire, Enkele beschouwingen in verband met het wetsontwerp betreffende het uitstel en de schorsing van tenuitvoerlegging, en houdende wijziging van de wet van 15 Augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinning, Tijdschrift voor Notarissen 1937, blz. 193.

119

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT (Kortgeding)

17 December 1937.

Voorzitter : M. X. Bijvoet.

Pleiters : Mrs Stellingwerff en Willems.

SCHEIDING DER MACHTEN. — SCHADEBEROKKENDE BESTUURLIJKE DAAD. — NIET VERWORVENE RECHTEN.

De rechtbanken kunnen een gemeente niet dwingen haar verordeningen toe te passen; doch, schendt zij alzoo burgelijke rechten dan mogen de rechtbanken schadevergoeding toekennen. Krenking van een niet verworven recht geeft geen aanleiding tot schadevergoeding.

Baar t/ Stad Hasselt.

Gezien de inleidende dagvaarding in dagteekening van 9 November 1937, geregistreerd betekend door deurwaarder Willems van Hasselt;

Overwegende dat aanleggers de Stad Hasselt in kortgeding daagden door gemelde dagvaarding, om te hooren beslissen in rechte dat zij gehouden is :

1) onmiddellijk en zonder eenigen uitstel de bestaande verordeningen van 10 Maart 1917 en 30 Juni 1923 op de bebouwing der straten in de gemeente Hasselt te doen eerbiedigen door een derde, die in strijd met deze verordeningen een woning opricht op minder dan zeven meters afstand der middellijn van de Welvaartstraat;

2) maatregelen te treffen tot schorsing der ontporene en in uitvoer zijnde werken;

Overwegende dat verweerster zoo wel voor het nemen dezer verordening betreffende de openbare wegenissen als voor het al of niet toepassen derzelve, handelt als openbare macht in uitvoering van het bestuurlijk recht haar toegekend door art. 108 der grondwet en art. 75, 76 en 90 der gemeentewet van 30 Maart 1836 en zodoende noch aan het toe-

zicht noch aan de beoordeeling der Rechtbank onderworpen is;

Overwegende dat het de Rechtbank evenmin kan toegestaan worden verweerster te verplichten maatregelen te treffen welke deze enkel kan nemen uit kracht der openbare bediening die zij bekleedt; dat de scheiding der machten zich verzet tegen dergelijke inmenging der Rechtbanken wijl een openbare macht oppermachtig oordeelt in zaken van bestuurlijke aangelegenheden;

Overwegende dat de Rechtbanken enkel schadeberokkende bestuurlijke daden der openbare machten te beoordeelen hebben wanneer deze een burgerlijk recht krenken (art. 92, Grondwet, Cass. 5 Nov. 1920, Pas. 193, Cas. 25 Oct. 1934, Pas. 1935, I, 29);

Overwegende dat dientengevolge aanleggers bijkomend verzoek om in rechte te hooren verklaren dat zij schade lijden door het niet toepassen der hoogervermelde verordeningen in aanmerking moet genomen worden;

Overwegende dat dit verzoek ongegrond is om rede : 1) dat er geen spraak is van krenking van een burgerlijk recht wijl aanleggers zich niet kunnen beroepen op een verworven recht om vol te houden dat hun eigendom slechts belast is met een erfdiensbaarheid «non œdificandi» tot op een diepte van zeven meters, te rekenen van de middellijn der Welvaartstraat, daar verweerster ten allen tijde een bestaand rooiplan mag wijzigen mits naleving der pleegvormen aangeduid in art. 9 der wet van 10 April 1841;

2) dat het ter zake niet bewezen is dat de verordeningen waarvan spraak dewelke eene breedte van 14 meters bepalen voor aan te leggen straten toepasselijk zijn op de Welvaartstraat welke reeds aangelegd was toen deze verordeningen genomen werden;

3) dat verweerster na 3 Mei 1937 een nieuw rooiplan heeft opgemaakt betreffende de Welvaartstraat, bekrachtigd door beraadslaging van den gemeenteraad van 28 Juni 1937 volgens hetwelk de breedte dezer straat enkel op 10 meters bepaald wordt en dat deze verandering wanneer zij toegepast wordt, de dienstbaarheid minder zwaar doet drukken op aanleggers eigendommen gelegen langs de Welvaartstraat tegenover het in opbouw zijnde huis;

Overwegende dat aanleggers dan eerst hun beklag zouden kunnen maken wanneer de jongste beraadslaging van den gemeenteraad niet door de bestuurlijke overheid zou goedgekeurd worden en dat de breedte van de straat op 14 meter behouden bleef te rekenen vanaf den voorgevel van bedoelde woning;

Overwegende dat aanleggers zich niet mogen steunen op gebeurlijkheden om van stonde af door de Rechtbank te doen aannemen dat zij schade lijden, dat de enkele mogelijkheid eener benadeeling al te wisselvallig is om in aanmerking genomen te worden;

Overwegende dat aanleggers bijgevolg noch een verworven en bestaand recht kunnen doen gelden noch de zekerheid kunnen bewijzen dat zij benadeeld zijn geworden;

Overwegende eindelijk dat hun verzoek om door een aan te stellen deskundige de beschrijving der plaats te doen opmaken en de overtreding der verordeningen te doen vaststellen overbodig blijkt te zijn daar verweerster bekend aan bedoelde derde de toelating gegeven te hebben om te bouwen langs de Welvaartstraat overeenkomstig de nieuwe lijn-richting;

Overwegende dat aanleggers eisch bijgevolg in zijn geheel dient van de hand gewezen te worden;

Om deze redenen :

Wij, Xavier Bijvoet, Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Hasselt, zetelende als rechter in kortgeding, bijgestaan door J. Joosten, Griffier;

Verklaren aanleggers eisch niet ontvankelijk in zooverre hij strekt in rechte te hooren bevelen dat verweerster gehouden is de gemeenteverordeningen van 10 Maart 1937 en 30 Juni 1923 toe te passen en maatregelen te treffen tot schorsing der inopbouw zijnde woning;

Verklaren hun eisch voor het overige ongegrond en leggen de kosten te hunnen laste.

120

BURGERLIJKE RECHTBANK TE AUDENAERDE

24 Juli 1937.

Voorzitter : M. Gottigny.

Rechters : MM. Van Wetter en Devos.

Pl. : Mters Van der Vaeren en De Riemaecker.

ERFENIS. — STRAFBEDING TEGEN ERFGENAMEN DIE WILSBESCHIKKING NIET AANVAARDT.

De beschikking door dewelke de erflater den erfgenaam die zich verzet tegen de uitvoering van zijn laatsten wil berooft van zijn aandeel in het beschikbare gedeelte der erfenis, is geldig.

Een dergelijk strafbeding is inderdaad niet strijdig met de wetten noch met de openbare orde; het heeft voor doel de oneenigheid tusschen de kinderen te vermijden; het legt den keus aan de erfgenamen op. Anderzijds kan de overledene vrij beschikken over het beschikbare gedeelte der erfenis, indien de erfgenamen die verdeling die hen wettelijk niet benadeelt, niet aanvaarden.

Van Ommeslaeghe t/. Van Ommeslaeghe.

Aangezien de eisch strekt tot de vereffening en de verdeling der nalatenschappen van Florent Van Ommeslaeghe en zijne echtgenoot, ouders en grootouders der partijen, wederzijds overleden in 1936 en 1915;

I. Testament van Florent Van Ommeslaeghe van 17 Juni 1935;

Aangezien het niet betwist wordt dat het eigen huis van den decujus, bij vooruitmaking geschenken, luidens dit testament, aan verweerster Maria Van Ommeslaeghe, het beschikbaar gedeelte niet overtreft;

Aangaande de meubels te kiezen door voornoemde Maria Van Ommeslaeghe, volgens het testament;

Aangezien het niet bewezen is dat deze laatste hare keus uitgeoefend heeft;

Aangezien partijen geen uitleg geven omtrent de waarde dier goederen en niet bepalen welke meubelen uitsluitend of in onverdeeldheid aan den decujus toebehoorden; dat ze den opgemaakten inventaris niet voorbrengen;

II. Testament van Florent Van Ommeslaeghe van 26 December 1935;

Aangezien de verdeling, welke het inhoudt, namelijk tot voorwerp heeft, eigene huizen van den overledene en andere, afhangende van de huwelijksgemeenschap bestaan hebbende tusschen hem en zijne echtgenoot;

Aangezien de decujus het recht niet had van het gedeelte dier goederen te verdeelen, welk aan zijne vrouw toebehoord heeft;

Aangezien de verdeling van de huizen en van de schuldvordering, bij dit testament gemaakt, een onscheidbaar geheel uitmaakt; dat dienvolgens eene nieuwe verdeling derzelve dient bevolen te worden;

Aangezien de beschikking door dewelke de erflater den erfgenaam, die zich verzet tegen de uitvoering van zijn laatsten wil, van zijn aandeel in het beschikbaar gedeelte berooft, geldig is;

Aangezien, inderdaad, de decujus aan zijne erfgenamen de betaling van vergeldingen oplegt ingeval het beschikbaar gedeelte overschreden wordt; dat hij anderzijds de gelijke verdeling der goederen zijner vrouw niet verbiedt;

Aangezien voormeld strafbeding niet strijdt met de wetten, noch met de openbare orde; dat het voor doel heeft van de oneenigheid tusschen de kinderen te vermijden; dat het eene keus aan de erfgenamen oplegt; dat de overledene vrij over het beschikbaar gedeelte kan beschikken, indien deze eene verdeling, welke ze niet benadeelt, niet aannemen; (Dalloz, Jurisp. Générale, Ve Dispositions entre vifs et testamentaires, nrs 4614 en 4615, Verbr. Frankrijk, 7 Oogst 1860, 26 Juli 1897 en 6 Mei 1913, D. P. 1860, bl. 498, 1898, bl. 300, nota 1, 1914, bl. 277);

III. Schuldvordering van aanlegger ten bedrage van 43.000 frank;

Aangezien totnutoe geen bewijs geleverd wordt;

Om deze redenen :

Alle verdere besluiten verwerpende, beveelt de vereffening en de verdeling der kwestieuze nalatenschappen overeenkomstig de wet van 12 Juni 1816, door het ambt van notarissen De Beer en Van Wetter, beiden te Oudenaarde, benoemt notaris Vandermeersch te Oudenaarde, ten einde de afwezigen en de wederspannigen te vertegenwoordigen, zegt dat de twee testamenten geldig zijn, dat het legaat van het huis, bij testament van 17 Juni 1935, geschonken aan verweerster Maria Van Ommeslaeghe van waarde is en dat de verdeling der huizen en der schuldvordering gemaakt bij testament van 26 December 1935 nietig is, beveelt eene nieuwe verdeling dier goederen op voet van gelijkheid tusschen de erfgenamen, onder voorbehoud van hierna bepaalde beslissing, betreffende den eischer, zegt dat deze laatste zal beroofd zijn van alle aandeel in het beschikbaar gedeelte der goederen van erflater

en dat partijen de inlichtingen moeten verschaffen, vermeld onder I hierboven, beveelt dat partijen binnen de 15 dagen na de uitspraak van het tegenwoordig vonnis in de benoeming van een of drie deskundigen zullen voorzien, zooniet zegt dat de heeren De Beer en Van Wetter voornoemd en de heer Ducatillon, landmeter te Oudenaarde, daartoe door de Rechtbank van ambtswege aangesteld als deskundigen, mits volbrenging der pleegvormen, voorschreven bij artikelen 315 en 317 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de onroerende goederen van beide nalatenschappen zullen schatten, de kavels vormen en tot de loting overgaan, beveelt aan aanlegger het bewijs te leveren van zijne schuldvordering van 43.000 frank, benoemt als sequester voornoemde heer De Beer met zending de onroerende goederen der kwestieuze nalatenschappen te beheeren, kosten ten laste der massa;

Aldus gedaan, gewezen en uitgesproken ter openbare zitting der Rechtbank van Eersten Aanleg te Oudenaarde in date 24 Juli 1937;

121

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

18 November 1937.

Voorzitter : M. Janssens.

Rechters : MM. Van den Hove en Swennen.

Pleiters : Mrs Helsen en A. De Clercq.

VERKEER. — GEMEENTELIJKE REGLEMENTEN. — GRENS DER RECHTSBEVOEGDHEID DER GEMEENTE.

De regeling van het verkeer valt in de bestuurlijke bevoegdheid der gemeenten en de Rechtbanken zijn niet bevoegd om de aldus genomen maatregelen te oordeelen, behalve indien de Gemeente verordeningen moest hebben uitgevaardigd welke strijdig zijn met de wetten, Koninklijke besluiten en provinciale reglementen, nadeel berokkenende aan private personen of een zeker gevaar voor de weggebruikers uitmakende.

Vermeerbergen en anderen t/ Gemeente Mol.

Gezien het geboekt exploit van rechtsingang door ambt van deurwaarder Emiel Tirmarche te Mol, de dato 12 April 1937, strekkende tot betaling eener som van 88.000 frank ten titel van schadevergoeding met de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding;

Gehoord ter zitting dezer rechtbank van 20 Mei laatstleden Mr. A. Raedts, pleitbezorger bij deze rechtbank, verklarende zich aan te stellen voor verweerster, van welke aanstelling de rechtbank hem akte verleende;

Gehoord ter zitting der rechtbank van 7 October 1937 Mr. André Van Hal, pleitbezorger bij deze rechtbank, verklarende op te treden voor aanleggers in vervanging van wijlen Mr. Jos Mathé, voorheen aangesteld;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten

ter openbare zitting dezer rechtbank van 10 November laatstleden;

De rechtspleging geschied zijnde in het Nederlandsch bij toepassing van artikelen 2, 34, 36, 37, 41 der wet van 15 Juni 1935;

Overwegende dat de vordering gesteund is op het feit dat de zoon en broeder van aanleggers, Jozef Vermeerbergen, op 30 November 1934 slachtoffer is geweest van een doodelijk ongeval terwijl hij per rijwiel reed in de richting van Mol-Markt naar Mol-Statie, tengevolge eener aanrijding met een auto-rijtuig rijdend in de richting van Mol-Markt;

Overwegende dat aanleggers de gemeente Mol voor deze aanrijding verantwoordelijk stellen, omdat deze geduld heeft, sinds jaren, dat de wielrijders een zoogezegden veloweg, gelegen links van den rijweg richting Mol-Markt naar Mol-Statie, welke veloweg het slachtoffer volgde, in de twee richtingen gebruikten;

Dat zij beweren dat de bestuurder van het auto-rijtuig, welke den rechterkant van den rijweg hield en bij een zwenking naar links den wielrijder heeft aangereden, geen schuld heeft aan het ongeval, welk, volgens aanleggers, te wijten is aan de slechte regeling van het verkeer;

Overwegende dat de regeling van het verkeer in de bestuurlijke bevoegdheid valt der gemeenten en de rechtbanken niet bevoegd zijn om deze te beoordeelen (Rép. prat. du droit belge V°, Commune n° 252, Beroep Brussel, 20 Juni 1904, Pas. blz. 282), behalve in het geval de gemeente verordeningen moest hebben uitgevaardigd welke strijdig zijn met de wetten, de algemeene of provinciale reglementen of welke nadeel berokkenen aan private personen of een zeker gevaar voor het publiek uitmaken;

Overwegende dat het bestaan van zulke verordening in de huidige zaak niet bewezen is, dat zelfs niet afdoende bewezen is dat de wielrijders verplicht waren den bedoelden veloweg te gebruiken, dat aannemend dat de gemeente het gebruik van den veloweg in de twee richtingen geduld heeft, zulks dan op eigen risico geschiedde en overigens geenszins bewezen is, dat dit gebruik een zeker gevaar uitmaakte voor de weggebruikers vermits, volgens bekendenis van aanleggers zelf, deze toestand «sinds onheugelijke tijden» bestond zonder tot klachten te hebben aanleiding gegeven; dat eindelijk het verband tusschen het gebruik van gezegden veloweg en het ongeval niet bewezen is.

Om deze redenen :

De rechtbank, beslissende op tegenspraak, alle andere besluiten verwerpende, verklaart zich onbevoegd in zoover de vordering strekt tot de beoordeeling van de regeling van het verkeer in de gemeente Mol op het oogenblik van het ongeval; verklaart voor het overige de vordering ongegrond, wijst aanleggers ervan af met veroordeeling in de kosten;

Geeft akte aan verweerster dat zij het geding schat op meer dan 12.500 frank voor wat de bevoegdheid aangaat.

122 **BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE**

1e Kamer. — 28 Juni 1937.

Voorzitter : Baron de Crombrugghe de Looringhe.

Rechters : MM. Verstraete en Axters.

Pl.: Mrs Nothomb, Schramme Sr. en Van Hoestenbergh.

VOOGDIJSCHAP. — BESLISSING VAN DEN FAMILIERAAD. — VERHAAL. — ONTVANKELIJKHEID.

Telkens eene beslissing van den familieraad niet met eenparigheid van stemmen werd genomen, is er verhaal tegen de beslissing ook ten voordeele van de leden van den raad zelf.

Voor het inspannen van dit verhaal is geen tijd voorzien, behalve in zake de waarborg door den voogd te verleen (Wet van 16 December 1851, art. 51); hier geldt dus de verjaring van gemeen recht, echter voor zoover de beslissing niet werd uitgevoerd.

Dient als uitgevoerd beschouwd te worden eene beslissing waarbij iemand tot voogd van een onder curatele gestelde persoon werd aangesteld, wanneer de voogd sinds drie jaren zijne taak heeft aangenomen en uitgevoerd.

A. Kervyn t/ Joos de ter Beerst, van Caloen de Basseghem, M. Karvyn en L. Van Haverbeke.

Gezien dat eerste en tweede verweerders ofschoon behoorlijk herdaagd geen pleitbezorger hebben aangesteld;

Overwegende dat bij exploit van 10 October 1936 de aanlegger Alexander Kervyn, gedagvaard heeft, de nog in leven zijnde leden van een familieraad gehouden den 14 October 1933, tijdens dewelke de vierde gedaagde werd aangesteld als voogd, over Meijuffer Jeanne Kervyn, bij vonnis van 23 Mei 1933 van deze rechtbank, in verbodding gesteld — ten einde deze beraadslaging te hooren nietig verklaren naar vorm en inhoud en te bevelen dat een nieuwe familieraad zou bijeengeroepen worden om een anderen voogd te benoemen;

Overwegende dat alleen de derde en vierde gedaagden besluiten; dat zij de ontvankelijkheid betwisten van deze vordering wegens laatijdigheid, nu aan de beslissing van den familieraad sinds drie jaar uitvoering is gegeven;

Overwegende dat telkens een beslissing van een familieraad niet met eenparigheid van stemmen werd genomen, er een verhaal tegen de beslissing bestaat, onder meer ten voordeele van de leden van den raad zelf (artikel 883 Wetboek Burgerlijke Rechtspleging, Audenaerde 21 Maart 1902, P. P. 1905, 1382);

Overwegende dat echter geen enkele wettekst de tijd bepaalt binnen dewelke dit verhaal dient inspannen te worden, behalve het artikel 51 van de wet van 16 December 1851 in zake de waarborg te verleen door den voogd; dat dus het gemeen recht in deze dient toegepast en de dertigjarige verjaring aangenomen, ten ware intusschen aan de beslissing een uitvoering werd gegeven (De Page, Traité élémentaire de Droit civil belge, T. I, n° 124, litt. A);

Overwegende dat dient aangenomen dat de beslissing van 14 October 1933 betreffende de aanstelling van den verweerder Van Haverbeke is uit-

gevoerd, door het feit dat aanlegger eerst zijn verhaal inspant nadat de voogd sinds drie jaar in functie is getreden; dat immers bij het overlijden van Mevrouw Jean van Ruymbeke, toeziende voogdes, op 30 October 1933, een nieuwe familieraad in haar vervanging voorzag en aanlegger deze taak aanvaardde, zonder eenige opmerking te maken op het voogdijschap van vierden verweerder; dat hij er, in strijd met zijne huidige verklaring, zelf voorstander van was dat een vreemde en niet een familielid tot voogd werd aangesteld, gezien hij in 1933 stemde voor den heer Donat Van Caillie;

Overwegende dat de vraag in deze omstandigheden niet ontvankelijk is : dat er op ingaan gelijk zou staan met een afstelling van den vierde gedaagde, wiens beleid in niets tot zulk een maatregel aanleiding geeft;

Om deze redenen :

De rechtbank, alle andere besluiten verwerpende, geeft verstek tegen de twee eerste gedaagden, verklaart de vordering niet ontvankelijk.

Kosten ten laste van aanlegger.

123

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN

7 December 1937.

Voorzitter : M. Malgaud.

Op. Min. : M. Dyckmans.

Pleiter : M. Frans Wildiers.

ARBEIDSWETGEVING. — WERKPLAATSREGLEMENT. — KON. BESLUIT VAN 18 MEI 1936. — WETTIGHEID.

De woorden: «in het jaar» van art. 1 der wet van 14 Juni 1921 zijn niet dermate bepaald dat hun tekst alléén hun juiste strekking bevat.

Deze bepaling geeft evenmin aan of daarmede aan de Regeering een toelating of een aanwijzing wordt gegeven of integendeel hare rechten beperkt worden tot de tijdsperiode van een jaar.

Derhalve dient de wettelijke tekst aangevuld te worden door de parlementaire voorbereidende werkzaamheden en hieruit spruit dat de bewoordingen slechts een belofte van de regeering inhouden zonder dat er verder in de wet een sanctie is voorzien.

Het K. B. van 18 Mei 1936 genomen in uitvoering van de wet van 14 Juni 1921 is dus wettig.

Op. Min. t/ Verbeke.

Aangezien betichte de nietigheid pleit van het Koninklijk besluit van 18 Mei 1936, dat de wet van 14 Juni 1921 op zijne zaken toepasbaar maakt;

Aangezien betichte zich op de bepalingen van artikel 1 van gezegde wet steunt, dat voorziet dat in het jaar dat op de invoegetrede van de wet zal volgen, een Koninklijk besluit, de wet op bepaalde gevallen zal toepasbaar maken;

Aangezien de woorden «in het jaar» niet dermate bepaald zijn dat hun tekst alléén hun juiste strekking zou bevatten;

Aangezien ook de gansche kwestige bepaling niet aanwijst of daarmede aan de regeering een toelating of een aanwijzing gegeven werd ofwel integendeel

de aan de regeering gegeven rechten beperkt werden tot de tijdspanne van een jaar;

Aangezien het in deze omstandigheden toegelaten is de wet aan te vullen door de voorbereidende parlementaire werkzaamheden;

Aangezien daaruit ten stelligste spruit (zitting der Kamer van 15 Juli 1920) dat de kwestige tekst aangenomen werd als een belofte van de regeering, de noodige beschikkingen in het jaar te nemen;

Aangezien ten andere geen aanwijzing bestaat dat de wet een sanctie aan deze belofte heeft willen hechten in den vorm van een beperking in den tijd van de aan de regeering verleende rechten;

Aangezien de feiten bewezen zijn in de zaak not. Parket n° 14540/37, daar de verklaringen ter zitting onder eed gedaan tegenstrijdig zijn met deze die door den arbeidscontroleur opgenomen werden.

Aangezien de feiten zich vermengen in den zin van artikel 65 van het Strafwetboek als zijnde ter zelfdertijd en met een zelfde kwaad inzicht gepleegd;

Aangezien er verzachtende omstandigheden bestaan, spruitende uit zijn goed verleden en dit voor de zaak not. Parket n° 14550/37;

Gezien de bepalingen van artikelen 194, 226, 227, 191 van het wetboek van rechtspleging in strafzaken, 1, 7 van het strafwetboek en de wet van 2 Januari 1924;

Om deze redenen :

en bij toepassing van art. 11, 15, 16, 18 der wet van 15 Juni 1896; 85, 40, 38, 65 van het strafwetboek door den voorzitter aangeduid;

Rechtdoende bij tegenspraak;

Verwijst de rechtbank den betichte voor het feit der zaak not. Parket n° 14550/37 tot een geldboete van tien frank en tot de kosten van het proces, beloopende in het geheel tot de som van fr. 32,50;

Zegt dat de geldboete van tien frank bij toepassing van artikel 37 van de wet van 8 Juni 1926, gewijzigd door artikel 1 der wet van 27 December 1928, vermeerderd is met 60 deciemmen per frank, derwijze dat die geldboete 70 frank zal bedragen;

Beveelt dat bij gebrek aan betaling binnen den tijd bepaald bij artikel 40 van het strafwetboek, de geldboete van 10 frank vermeerderd met zestig deciemmen per frank zooals hierboven gezegd, zal mogen vervangen worden door een gevangenzitting van een dag;

Spreekt betichte vrij voor het feit der zaak not. Parket 14549/37.

124

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE KORTRIJK

22 Juni 1937.

Voorzitter : M. Legae.

Pleiters : Mter Van den Berghe.

VERKEER. — STATIONEEREN. — BEPALEN. — ARTIKELS 58 TOT 62 TEGENOVER ART. 63.

Het stationeeren is de stilstand gedurende een langere tijdruimte dan deze noodig tot het laden of lossen. Artikels 58 tot 62 van het K. B. van 1 Februari 1934 voorzien de verplichtingen opgelegd aan den bestuur-

der van een stilstaand voertuig, in tegenstelling met artikel 63 dat het parkeeren en stationeeren regelt.

O. M. t/ Ottevaere en Vlieghe.

Aangezien er ter zaak toepassing werd gemaakt van de beschikkingen voorzien bij de artikelen 2, 12, 14 der wet van 15 Juni 1935;

Aangezien de beroepen regelmatig in den vorm binnen den wettelijken termijn werden ingeslagen;

Ontvangt de beroepen en recht doende ten gronde;

Aangezien het bewezen is gebleven door het onderzoek der zaak en de verhandelingen ter zitting gedaan; dat de eerste beklaagde zich heeft plichtig gemaakt aan de misdrijven hem ten laste gelegd; de toegepaste straffen komen rechtmatig voor en dienen behouden;

Aangezien art. 58 tot 62 van het Koninklijk besluit van 1 Februari 1934 de verplichtingen voorzien, opgelegd aan den bestuurder van een stilstaand voertuig in tegenstelling met artikel 63, welk het parkeeren en stationeeren regelt : Het stationeeren is de stilstand gedurende een langere tijdruimte dan deze noodig tot het laden of lossen; (Golstein en Van Roye, Les règles du roulage, nrs 34, 607 en volgende; art. 3, Ite Koninklijk besluit van 1 Februari 1934;

Aangezien het niet is bewezen dat beroeper Vlieghe Nazaire zijn voertuig langer heeft stil laten staan dan noodig of het niet tegen den trottoirband geplaatst;

Om deze redenen :

Hervormt het bestreden vonnis voorwat Vlieghe Nazaire betreft en ontslaat hem van de rechtsvervolgving.

Bekrachtigt voor het overige het vonnis van den eersten rechter.

125

BURGERLIJKE RECHTBANK TE YPER (Zetelende als Rechtbank van Koophandel)

15 December 1937.

Voorzitter : M. Matton.

Rechters : MM. De Vos en Van Brusselen.

Pleiters : Mrs Van Tyghem en Delobel.

FEITELIJKE VENNOOTSCHAP. — TEGENOVER DERDEN. — NOODZAKELIJKHEID VAN DE REGELMATIGE VORMING. — PUBLICATIE.

Wanneer twee of meer personen samen handel drijven onder een firma en tegenover het publiek al de ken-teekens van een maatschappij aannemen, moeten deze personen aanzien worden als hebbende een maatschappij in gemeenschappelijken naam gevormd. Opdat de vorderingen door dergelijke personen ingespannen ontvankelijk zouden zijn moet hun firma regelmatig opgericht zijn en moeten de statuten in het «Staatsblad» gepubliceerd zijn geworden.

Jonckheere & Jonckheere t/ Lison.

Aangezien de vraag strekt tot de veroordeeling van verweerder om te betalen aan eischers de som

van 5320,20 frank, wegens verkoop en levering van koopwaren;

Wat de ontvankelijkheid betreft :

Aangezien verweerder de niet ontvankelijkheid van de vraag opwerpt;

Aangezien inderdaad verweerder beweert dat hij altijd heeft onderhandeld met een firma «Etablissements Jonckheere J. J.» en nooit met eischers persoonlijk, dat deze firma al de uitwendige teekens vertoonde van een maatschappij in gemeenschappelijke naam; dat zij dus de rechtspersoonlijkheid genoot en er, diensvolgens slechts een rechtsverband kon bestaan tusschen hem, en deze maatschappij, maar niet tusschen hem en beide verweerders persoonlijk; dat te meer, volgens artikelen 6, 7 en 11 der wet op de vennootschappen deze maatschappij verplicht was, op straf van niet ontvankelijkheid der gedingen door haar ingespannen voor de publicatie, haar statuten in het Staatsblad te publiceren;

Aangezien deze beweringen als gegrond voorkomen;

Aangezien het, inderdaad blijkt uit de gegevens der zaak, dat verweerder altijd gehandeld heeft met de firma «Etablissements Jonckheere J. J.»;

Aangezien rechtsleer en rechtsspraak het eens zijn om te verklaren dat, wanneer twee of meer personen samen handel drijven onder een firma en tegenover het publiek al de uitwendige kenteekens van een maatschappij aannemen, deze personen moeten beschouwd worden als hebbend een maatschappij in gemeenschappelijke naam gevormd;

Aangezien deze maatschappij de rechtspersoonlijkheid bezit, dat er, in casu dus slechts een rechtsverband bestaat tusschen verweerder en deze maatschappij «Etablissements Jonckheere J. J.» en niet tusschen hem en de twee gebroeders Jonckheere persoonlijk en afzonderlijk;

Aangezien er dus, ten verzoeken der gebroeders Jonckheere geen veroordeeling kan uitgesproken worden tegen verweerder, voor koophandelsverrichtingen die geschied zijn tusschen de maatschappij «Etablissements Jonckheere J. J.» en verweerder;

Aangezien, daarenboven, eischers niet het minste bewijs aanbrengen dat de statuten van de maatschappij in gemeenschappelijke naam «Etablissements Jonckheere J. J.» in het Staatsblad gepubliceerd werden en ze ten andere bekennen dat dit niet gedaan werd;

Aangezien volgens artikel 11 der wet op de vennootschappen zoolang de publicatie niet geschied is, de gedingen, ingespannen, zoo ten verzoeken van de vennootschap dan ten verzoeken van de vennoten persoonlijk, voor koophandelsverrichtingen geschied tusschen deze maatschappij en derden, niet ontvankelijk moeten verklaard worden;

Gelet op de artikelen 2, 34, 36, 37, 40, 41 en 68 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Om deze redenen :

De Rechtbank, wijzend in Koophandelszaken, alle verdere of tegenstrijdige besluiten afwijzend, verklaart de vraag van eischers hic et nunc, onontvankelijk en veroordeelt hen tot de kosten van het geding.

126

VREDEGERECHT TE BEVEREN-WAAS

29 December 1937.

Vrederechter : M. J. Vannuffel.

Pleiters : Mrs Crets t/ Petre en Raeymaeker.

I. BEVOEGDHEID «RATIONE LOCI». — GEDING TEGEN DEN STAAT. — ART. 42 WET OP DE BEVOEGDHEID TOEPASSELIIK.

II. STAAT. — AANSPRAKELIJKHEID. — NALATIGHEID ADMINISTRATIEVE COMMISSIE BIJEEN TE ROEPEN. — BURGERLIJK RECHT IN HOOFDE VAN BENADEELDE. — BEVOEGDHEID RECHTBANK.

III. SPECIAAL FONDS TEN VOORDEELE VAN GEBREKKIGEN EN VERMINKTEN. — K. B. VAN 31 MEI 1933. — TOEPASSINGSVOORWAARDE.

I. Al bepaalt art. 40 der Wet op de Bevoegdheid dat elk geding tegen den Staat zal gebracht worden voor de Rechtbank waar de zetel van het beheer is gevestigd, toch is ook in gedingen tegen de administratie art. 42 derzelfde wet van toepassing, die bepaalt dat in de vorderingen betreffende roerende zaken het geding mag ingeleid worden voor de rechtbank der plaats waar de verbintenis is aangegaan of waar ze moet worden uitgevoerd.

II. Wanneer de Staat, na herhaaldelijke aanmaningen, in gebreke blijft de commissie bijeen te roepen voorzien door het K. B. van 31 Mei 1933 betreffende het speciaal fonds in het voordeel van gebrekkigen en verminkten, vormt zulks een fout in hoofde van den Staat en is degene die door deze handelwijze benadeeld wordt titularis van een burgerlijk recht dat hij kan doen gelden voor de gewone rechtbanken.

III. Wanneer door de nalatigheid van den Staat het onmogelijk geworden is door de bevoegde commissie een onderzoek te doen instellen naar den gezondheids-toestand van iemand die in zijn voordeel de toepassing vraagt van het K. B. van 31 Mei 1933, dienen de bewijzen voorgebracht door den belanghebbende, namelijk een geneeskundige certificaat van zijn eigen dokter, als voldoende bewijs te worden aangenomen.

Engels t/ Belg. Staat.

Over de onbevoegdheid «ratione loci» :

Overwegende dat verweerder doet opmerken dat artikel 40 der Wet op de bevoegdheid verklaart dat elk geding tegen den Staat zal gebracht worden voor de rechtbank waar de zetel van het beheer is gevestigd, te zeggen Brussel;

Overwegende dat rechtsspraak en rechtsleer het echter eens zijn met de thesis van eischer bij dewelke artikel 42 op de bevoegdheid hier van toepassing moet zijn, zoodat in mobiele zaken het geding mag ingespannen worden voor den rechter der plaats waar de verbintenis is aangegaan of waar ze moet worden uitgevoerd ; dat artikel 40 immers uitdrukkelijk de toepassing voorziet van de artikels die volgen;

Overwegende dat de bepalingen van artikel 40, geput in een vroegere wetgeving; (W. B. Rpl. art. 69) slechts een toepassing is in bijzondere gevallen waarin de verweerders burgerlijke personen zijn, van het algemeen principie aangestipt in art. 39 alinea I, maar dat deze regel onderhevig is aan alle

uitzonderingen vastgesteld door de Wet en namelijk deze voorzien bij artikel 42 (aldus: Bontemps N° 2 en 3-Waelbroeck over art. 40, n° I, Rapport Allard, bl. 65, kol. 200. Annales parlementaires zitting van 24 November 1874 zittijd 1874-1875 CH. des représ, blz. 65, kol. 2. In denzelfden zin Koophandelsrechtbank Kortrijk, 23 October 1915, Jur. Comm. Fl. 1916, 99 Répertoire de jurispr. Belge F. Waleffe-Compétence, n° 722);

Overwegende dat de kwetsieue verplichting in elk geval moet uitgevoerd worden in het kanton Beveren-Waas;

Over de bevoegdheid «ratione materiae» :

Overwegende dat verweerder doet opmerken dat, vooraleer aan eischer een civiel recht kan toegekend worden, een gunstig besluit moest gegeven worden door een administratieve commissie, hetgeen niet is gebeurd, zoodat het geding van onze bevoegdheid niet zou zijn;

Overwegende dat deze zienswijze hadde kunnen aangenomen worden voor het geval eischer zich rechtstreeks tot de rechtbank hadde gewend zonder de aanvraag te doen voorzien bij artikel 10 der wet van 1 December 1928 tot het bekomen van het advies van bedoelde commissie; dat eischer, dewelke evenwel beweren kon dat hier geen aanvraag moest worden gedaan tot het bekomen eener vergoeding in den zin van art. 10 der wet, vermits deze vergoeding hem reeds werd toegekend en hem zonder recht noch reden werd ontnomen, bij overmaat van voorzorg en toegevendheid herhaalde malen schreef naar verweerder en namelijk door een aanbevolen brief in dato van 10 Januari 1937, ten einde allermint de samenstelling der bevoegde commissie te bekomen; dat de systematieke weigering van verweerder of van zijn beheer hiertoe over te gaan zooals de wet het voorschrijft een fout daarstelt voor dewelke eischer allermint schadevergoeding vragen mag voor de burgerlijke rechtbanken; dat het aan verweerder niet volstaat te zeggen zooals hij het deed in de termen van zijne pleidooi dewelke hij in het Fransch hield : «que le demandeur était victime de l'inertie de l'administration, qu'il était regrettable que la loi instituant le Conseil d'Etat ne fut pas encore votée, enz.»;

Overwegende dat, wanneer iemand slachtoffer is van een daad of van eene nalatigheid, er ontegensprekelijk voor hem een burgerlijk recht ontstaat, zoodat het geding van onze bevoegdheid is;

Ten gronde :

Overwegende dat tot het weigeren der gevraagde vergoeding, verweerder verscheidene redenen aangaf en, onder meer, twee in het bijzonder dewelke hij thans ter zitting weerhoudt; ten eerste : dat het Koninklijk Besluit van 31 Mei 1933 geene vergoedingen meer toekent aan belanghebbenden van meer dan 40 jaren oud, hetgeen het geval voor eischer is;

Overwegende dat deze echter met reden doet opmerken dat, volgens artikel 3 paragraaf 2 van het K. B. van 31 Mei 1933, de tegemoetkoming mag behouden blijven voor de tijdruimte tusschen 31 December 1932 en 1 Januari 1938, aan dezen die ze thans genieten en minder dan 65 jaren oud zijn;

dat verweerder eruit besluit dat de ouderdom in aanmerking komt niet op 31 December 1932 noch op 31 Mei 1933, maar op den datum der uitbetaling; dat deze zienswijze in strijd is met de tekst van de wet dewelke formeel is en nog meer met de voorafgaande voordracht aan den Koning welke de wet voorafging en, waar wordt gezegd : «voorloopig echter zullen, voor eene tijdruimte van 5 jaren, begrepen tusschen 31 December 1932 en 1 Januari 1938, de huidige verkrijgers van de tegemoetkoming die meer dan 40 jaar oud zijn, nog steeds kunnen worden toegelaten tot het voordeel van de tegemoetkoming. Bij deze bepaling wordt belet dat zij, tengevolge van het plotseling ontnemen van de tegemoetkoming welke zij ontvangen, niet worden blootgesteld heelemaal af te hangen van de hulp van den Openbaren Onderstand of van de private liefdadigheid»;

Overwegende dat het niet betwist wordt dat eischer op 31 Mei 1933 nog geen 65 jaren oud was, zoodat het feit dat hij dezen ouderdom onlangs heeft bereikt, niet in aanmerking komen kan;

Ten tweede :

Dat de graad van werkonbekwaamheid door voormeld K. B. van 30 % op 40 % werd gebracht; dat eischer onderzocht werd door een dokter gezonden door verweerder, na het K. B. van 31 Mei 1933, welke vaststelde dat eischer min dan 40 % aan werkonbekwaamheid had;

Overwegende dat dit standpunt niet aan te nemen is; artikel 3 par. 2 van voormeld K. B. stelt die voorwaarde niet voor dezen tusschen de 40 en 65 jaren en geroepen om gedurende 5 jaren voort te genieten van de tegemoetkoming, enz.; onder geen de voordracht aan den Koning niet : Bij deze bepaling wordt belet dat ten gevolge van het plotseling ontnemen der tegemoetkoming, enz.; ondeé geen voorwendsel, dus, mag de tegemoetkoming worden onttrokken aan dezen die ze genoten op 31 Mei 1933;

Overwegende dat, zelfs voor het geval de werkonbekwaamheid 40 % zou moeten zijn, eischer met reden inbrengt;

a) dat hij een geneeskundig getuigenschrift afleverde gegeven door dokter-deskundige De Paep te Beveren Waas dewelke besloot tot eene blijvende werkonbekwaamheid van 40 %;

b) dat de geneesheer, gezonden door het beheer van verweerder, zich vergenoegde eischers heen op te heffen zonder tot een ernstig lijfonderzoek over te gaan, hetgeen noch door voornoemd beheer noch door Meester Raeymaeker ter zitting werd betwist;

c) dat verweerder een degelijk tijdelijk en tegensprekelijk geneeskundig onderzoek onmogelijk maakte door de ongegronde aanhoudende weigering de bijzondere commissie voorzien bij voormeld artikel 10 der wet van 1 December 1928, werkstellig te maken, commissie welke zou bestaan uit 13 leden onder dewelke 2 geneesheeren, ten minste één, vertegenwoordiger van het Ministerie van Justitie, een afgevaardigde van de Voorzorg en Onderstandskas ten bate van de slachtoffers der arbeidsongevallen, alsmede twee vertegenwoordigers van de gebrekkelijken;

d) dat het thans onmogelijk is geworden, en dit door de schuld van verweerder, een degelijk geneeskundig onderzoek te bevelen -nopens een gezondheidstoestand van 1932 of 1933;

Overwegende dat, aldus, eischer aan alle de ver-eischten der wet voldeed en aanspraak maken mag op de jaarlijksche vergoeding van 675 frank vanaf 11 December 1933 tot en met 1 Januari 1938, het-zij 2730 frank, en, allerminst, op hetzelfde bedrag van 2730 frank ten titel van schadevergoeding;

Om deze redenen :

Wij, vrederechter, rechtdoende in de Nederland-sche taal, op tegenspraak en wijzende in eersten aanleg,

Geven akte aan eischer dat hij afziet van het tweede deel van zijn eisch voor zooveel deze het bij-eenroepen der administratieve commissie nog zou hooren bevelen, daar dit thans in elk geval als tegen-strijdig voorkomt.

Veroordeelen verweerder te betalen aan eischer de som van 2730 frank.

Veroordeelen verweerder tot de kosten des ge-dings, begroot in het geheel op 72.75 frank, hierin niet begrepen de kosten van registratie verschul-digd op dit vonnis, deze van het afschrift, beteeke-ning uitvoering en alle andere daaraan vast.

127

WERKRECHTERSRAAD VAN ANTWERPEN (Kamer voor Bedienden)

29 December 1937.

Jur. Bijz. : Mr Herman Jacob.

Pleiters : Mters H. Deckers en L. Vermynen.

RECHTSPLEGING VOOR WERKRECHTERSRADEN. — TEGENEISCH. — GEEN BIJZONDERE VERZOE- NING NOODZAKELIJK.

De verzoening waaraan een hoofdeisch onderworpen is geweest volstaat om zonder nieuwe verzoening de tengevolge van dezen hoofdeisch ingediende tegen-eisch ontvankelijk te verklaren.

Lefevre t/ Garcial.

Aangezien blijkt dat verweerder een tegeneisch ter zitting indiende zonder voorafgaandelijk een bijzondere oproeping in verzoening te doen gebeu-ren;

Aangezien de verzoening, waaraan den hoofd-eisch onderworpen is geweest volgens den geest en de letter van de wet van 9 Juli 1926, volstaat om zonder nieuwe verzoening de tengevolge van dezen hoofdeisch ingediende wedereischen ontvankelijk te verklaren;

Aangezien de wedereisch spruit uit hetzelfde dienstcontract als de hoofdeisch en er innig mede in verband staat;

Aangezien volgens artikel 55 van de wet van 9 Juli 1926 « geen zaak voor de bevoegde kamer mag worden gebracht vooraleer partijen voor het verzoeningsbureel werden geroepen »;

Aangezien het begrip « zaak », dat geen streng

omlijnde juridische beteekenis heeft, logischerwijze, naast den hoofdeisch, ook de op grond van de regels der proceduur tot de bevoegdheid der Rechtbank waar den hoofdeisch hangende is, behorende mid-delen van verweer en tegeneischen omvat; Aange-zien de wetgever, indien hij de wedereischen had wenschen onontvankelijk te doen verklaren wan-neer er geen bijzondere oproeping in verzoening verzonden werd, in de plaats van het breede begrip « zaak » het welomlijnde begrip « eisch » zou heb-ben gebruikt;

Aangezien deze interpretatie strookt met den geest die de proceduur vóór de Werkrechtersraden moet beheerschen, namelijk het verlangen te komen tot een spoedige, eenvoudige en billijke oplossing van de opgerezen betwistingen, met de meest vol-komen vermijding van elk onnoodig formalisme;

Aangezien deze interpretatie overeenstemt met de « ratio legis » betreffende de verzoening; Aan-gezien de verzoening aangaande den hoofdeisch nuttig is, omdat deze verzoening de « betwisting » die tusschen partijen oprees op een eenvoudige en goedkoope wijze aan een poging tot minnelijke schikking onderwerpt; Aangezien een tweede ver-zoening aangaande dezelfde « betwisting », met als eenig verschil, dat de oorspronkelijke passieve par-tij nu de actieve rol speelt, niets anders dan een volkomen nuttelooze formaliteit kan zijn, vermits het als zeker mag aanzien worden dat de partijen die tijdens de eerste verzoeningspoging niet ak-koord geraakten, evenmin bij een tweede verzoening een minnelijke schikking zullen treffen; Aangezien, dit des te meer het geval is omdat het stellen van den tegeneisch in rechte normaal het gevolg is van het niet bereiken van een akkoord tijdens de verzoening;

Aangezien men de verzoening niet zonder vol-strekte noodzakelijkheid mag uitbouwen tot een middel van chicane en tot een toevlucht voor plei-ters, die door formalistische argumenten aan hunne verplichtingen trachten te ontsnappen;

Aangezien artikel 55 dus in den breedst moge-lijken en niet in formalistischen zin mag worden uitgelegd;

Aangezien verder volgens artikel 46 van de wet van 9 Juli 1926, de wedereisch ontvankelijk is in beroep, zelfs wanneer hij niet in eersten aanleg werd voorgebracht; Aangezien, vermits de ver-zoening een formaliteit is die de proceduur in eersten aanleg voorafgaat, de wedereischen in be-roep ontvankelijk zijn zonder aan een bijzondere verzoening onderworpen te zijn; Aangezien men dus a fortiori de ontvankelijkheid van een wede-reisch moet aanvaarden, zonder bijzondere verzoe-nig, wanneer hij voor den eersten rechter wordt ingeleid;

Aangezien eindelijk de verzoening voor den Werk-rechtersraad overeenstemt met diegene die voor het invoerge treden van de wet van 12 Augustus 1911 bestond voor de Rechtbanken van eersten aan-leg; Aangezien de doctrine en de rechtspraak steeds aannamen dat de wedereischen incidenteele vragen waren, die niet aan een bijzondere poging tot ver-zoening onderworpen waren;

Aangezien wedereischen om deze overwegingen ontvankelijk zijn, wanneer de hoofdeisch in verzoening werd voorgebracht, zonder dat het noodzakelijk weze dat de aanlegger op tegeneisch op zijne beurt een oproeping in verzoening zou doen geschieden;

Om deze redenen :

De Werkrechtersraad, alle andere besluiten verwerpende, geeft aan verweerster akte van haren tegeneisch ten bedrage van fr. ; verklaart den hoofdeisch en den tegeneisch ontvankelijk; verklaart ze beiden ongegrond.

OVER HET BOEKHOUDEN BIJ ADVOCATEN

Iedereen weet dat geen enkele wetgeving het boekhouden in het algemeen heeft geregeld, «a fortiori» ook niet voor de meer gespecialiseerde boekhouding zooals die der vrije beroepen.

Hier en daar komen wel teksten voor waarbij aan zekere personen het houden van registers wordt opgelegd. Doch hoe de geschriften in die registers dienen geboekt te worden staat nergens aangegeven.

En wanneer de wetgever zich verstout om 't een en 't ander over de boeken te schrijven, dan doet hij het nog met geen enkel begrip van boekhouding ! Hij verplicht den handelaar bv. zijn inventaris nauwkeurig éénmaal per jaar op te maken zonder die inventaris te berekenen of op te tellen. Zelfde opmerking kan gedaan worden voor wat het Journaal of Dagboek betreft.

In deze korte verhandeling gaat het om de grondprincipiën der boekhouding te onderlijnen zooals deze dienen geëerbiedigd te worden.

* * *

OVER HET « ENKEL BOEKHOUDEN »

Tegenwoordig wordt uitsluitelijk het «dubbel boekhouden» gebruikt, dit in tegenstelling met het «enkel boekhouden». In het *enkel boekhouden* worden de verhandelingen maar éénmaal geboekt. Zoo bv. wanneer men geld incasseert, wordt de ontvangst in een Ontvangstenboek ingeschreven, — zonder meer. Zelfde manier van werken wanneer het over een betaling gaat : die betaling wordt in een Uitgavenboek geboekt. Het komt dikwijls voor dat Ontvangsten en Betalingen in één en hetzelfde Register worden geschreven, — het Register behelst alsdan twee kolommen om de verhandelingen te onderscheiden. Dit belet niet dat wij altijd te doen hebben met het «enkel boekhouden» omdat ontvangsten en uitgaven maar éénmaal geboekt worden.

Laten wij nu eens veronderstellen dat iemand het «enkel boekhouden» gebruikt voor zijn Kasoperaties. Wat bekomt hij bv. op het einde van de maand na zijne ontvangsten en uitgaven opgeteld te hebben? Eerstens het totaal zijner ontvangsten, — tweedens het totaal zijner uitgaven, — derdens het saldo in kas.

Wanneer men nu de vraag stelt uit welke voornamen elementen de uitgaven bestaan, dan is men niet in staat te zeggen hoe de betalingen voor rekening van de cliënten bedragen, — welk is het totaal der onkosten van de studie, — hoeveel voorafnemingen men voor private doeleinden heeft gedaan, — zijn overdrachten naar Post- of Bankrekeningen gebeurd, enz.?

Zelfde moeilijkheid voor wat de Ontvangsten betreft : onmogelijk deze op te geven volgens den aard zelf van de inkomsten, — of het gelden zijn die verrekend moeten worden op naam van de cliënten, — of het honoraria zijn of dekking, — of het overdrachten zijn van Post- of Bankrekeningen, — enz.

* * *

OVER HET «DUBBEL BOEKHOUDEN»

Als wij *die* inlichtingen als noodzakelijk beschouwen en deze willen kennen, dan volstaat het nevens de Ontvangstenkolom, alsook nevens de Uitgavenkolom, een paar andere kolommen te plaatsen waarin ontvangsten en uitgaven zullen uiteengezet worden volgens hun respectievelijken aard.

Vandaar dat een bedrag, geïncasseerd of uitbetaald, steeds tweemaal zal geboekt worden in één en hetzelfde boek.

Voorbeelden :

1) Mster X. ontvangt een dekking van 1.000 fr. van een zijner cliënten. Dus schrijft hij die 1.000 fr. eerstens in de Ontvangstenkolom, daarna in de «Cliënten-Dekking» (of Provisie) kolom.

2) Mster X. ontvangt een bedrag van 2.000 fr. in bewaargeving van de tegenpartij. Hij moet deze aan zijn cliënt afrekenen, na aftrek van de noodige voorgeschoten onkosten. Dus boekt hij die 2.000 fr. in de Ontvangstenkolom en ook in een andere genoemd bv. «Cliënten-Bewaargeving».

3) Mster X. haalt 3.000 fr. uit zijn Bankrekening om deze in zijn Kas te storten. Dientengevolge : de 3.000 fr. komen in de Ontvangstenkolom en ook in een andere kolom «Overdracht» genoemd.

4) Mster X. betaalt zekere kosten voor rekening van zijn cliënt, bv. 400 fr. Hij boekt deze in de Uitgavenkolom en ook in een tweede genoemd «Cliënten-Onkosten».

5) Mster X. doet zekere uitgaven voor zijn studie. Als deze 500 fr. belopen, dan zullen zij eerstens in de Uitgavenkolom gebracht worden, daarna in een tweede, eenvoudig «Onkosten» genoemd.

6) Mster X. neemt uit de Kas voor eigen gebruik 600 fr. Deze worden in de Uitgavenkolom geboekt en in een andere getiteld «Persoonlijke Rekening».

7) Mster X. draagt een bedrag van 700 fr. op zijn Postcheckrekening over. Daar de 700 fr. uit de Kas gaan, worden zij in de Uitgavenkolom geboekt en ook in een andere kolom «Overdracht» genoemd.

Gevolgstrekkingen :

We weten nu dat de Ontvangsten als volgt in ons Boek zullen voorkomen :

Kas-Ontvangsten	6.000 fr.
bestaande uit :	
Cliënten-Dekking	1.000 fr.
Cliënten-Bewaargeving	2.000 fr.
Overdracht (Bank)	3.000 fr.

Totaal 6.000 fr. 6.000 fr.

We mogen dus besluiten dat de Ontvangsten juist zijn geboekt, want had men in de optelling of bij de boeking eener verhandeling een missing gedaan, dan was het niet mogelijk gelijke totalen (6.000 = 6.000) te hebben.

Met dit systeem is het dus mogelijk te weten uit wat de 6.000 fr. ontvangsten bestaan, wat niet het geval was bij het «enkel boekhouden» waar wij alleen het cijfer van 6.000 fr. zouden gevonden hebben, zonder meer! En... voor zooverre wij geen missing zouden gedaan hebben bij het optellen of bij het boeken.

Op dezelfde wijze kan geredeneerd worden met de

Uitgaven die er als volgt zullen uitzien:

Kas-Uitgaven	2.200 fr.
bestaande uit:	
Cliënten-Onkosten	400 fr.
Onkosten	500 fr.
Persoonlijke Rekening	600 fr.
Overdracht (Post)	700 fr.
Totaal	2.200 fr. 2.200 fr.

Welnu:

Ontvangsten en Uitgaven, zooals hierboven uitgelegd, leiden ons tot het «Dubbelt Boekhouden». Ieder bedrag wordt dus tweemaal geboekt, en wel in aparte kolommen.

* * *

OVER HET DEBET EN CREDIT

Op boekhoudkundig gebied zegt men dat ieder bedrag op het debet en op het credit wordt geboekt, doch tegelijkertijd niet op het debet en op het credit van dezelfde rekening. Voor wat onze voorbeelden betreft, zullen wij zeggen:

Debet Kas-ontvangsten
is gelijk aan:
Credit Cliënten-Dekking
+ Credit Cliënten-Bewaargeving
+ Credit Overdraht (Bank)
En omgekeerd voor de Uitgaven, dus:
Credit Kas-Uitgaven
is gelijk aan:
Debet Cliënten-Onkosten
+ Debet Onkosten
+ Debet Persoonlijke Rekening
+ Debet Overdracht (Post).

* * *

Indien men nu over een Post- en een Bankrekening beschikt, dan verstaat zich dat dezelfde soorten van bewerkingen op deze rekeningen plaats zullen vinden. Men zal daarom Post- en Bank ontvangsten (dus Post Debet en Bank Debet) alsook Post- en Bankuitgaven (dus Post Credit en Bank Credit) kunnen hebben.

* * *

OVER DE DRIE REGISTERS

De vraag die nu gesteld kan worden is de volgende: Is één boek voldoende om de Kas-, Post- en Bankbewerkingen te boeken?

In principe moet hier een bevestigend antwoord gegeven worden, alhoewel het raadzaam is de inschrijvingen in drie verschillende boeken te doen. En ziehier waarom:

Eerstens, als men uitsluitelijk een boek heeft, dan spreekt het van zelf dat men voor de Ontvangsten drie kolommen moet hebben (één voor de Kas, één voor de Post en één voor de Bank). Dito voor de uitgaven.

Wanneer men voor Kas, Post en Bank aparte registers bezit, dan zal men in ieder van deze alleen een kolom voor de Ontvangsten en een kolom voor de Uitgaven treffen.

Tweedens: het gebruiken van drie boeken laat ons toe de boekingen door meer dan één persoon te laten

doen. In een studie van een zekere omvang is dit natuurlijk van belang. Verder wordt ook de verantwoordelijkheid van den hulpboekhouder beter bepaald.

Derdens: bij het toezicht houden op de geschriften, bv. de Kas, is het boeken der verhandelingen door Post en Bank steeds mogelijk wanneer men de drie registers gebruikt.

Natuurlijk, hier heeft men de geschriften in drie Registers geboekt. De respectievelijke Credits tegenover de Kas-, Post- en Bankontvangsten en de Debets tegenover de Kas-, Post- en Bankuitgaven moeten bijeengeteld worden om «de» toestand per maand te hebben. In «accountantstaal» spreekt van een «centralisatie». Deze kan gebeuren wanneer men wil: alle weken, alle maanden, alle drie maanden, enz. Meestal wordt de maandelijksche centralisatie toegepast.

Die centralisatie (dat niets anders is dan het opnemen der totalen op het einde van een op voorhand bepaalde periode) grijpt plaats in een boek dat men gewoonlijk «Centralisatiejournaal» noemt. Op het einde van 't jaar worden dan de twaalf alzo bekomen totalen bijeengeteld. Men bekomt dan de «eindtoestand» van waar de winst (of gebeurlijk het verlies) gemakkelijk kan bepaald worden.

* * *

OVER DE REKENINGEN DER «CLIENTEN»

Het gebruiken van een of van drie Registers sluit niet uit dat men voor iederen cliënt en voor iedere zaak van een zelfden cliënt een rekening moet houden. Zelfs is het houden van zulk een rekening van het allergrootste belang.

Theoretisch gesproken bestaat een rekening uit twee deelen: een *debet* en een *credit*. Wanneer men iets van een cliënt ontvangt, dan komt het bedrag op zijn credit. Wanneer men iets voor zijn rekening betaalt, dan gebruikt men het debet.

Verder: wanneer men iets van een cliënt moet ontvangen, dan boekt men op het debet, wanneer men iets aan hem moet betalen, op het credit.

Men ziet aldus dat zoowel op het debet als op het credit er bedragen kunnen voorkomen die niet van denzelfden aard zijn, en de vraag stelt zich zonder meer of het niet wenschelijk zou zijn de rekening met meer dan twee kolommen te voorzien.

Een bevestigend antwoord moet hier gegeven worden, want bewerkingen voor rekening van een cliënt zijn bij een advocaat zoo verscheiden, dat men geen oogenblik moet aarzelen om Cliënten-rekeningen op te maken met meer dan twee kolommen.

Hoeveel kolommen?

Wij zijn de meening toegedaan dat op het debet zoowel als op het credit er vijf kolommen moeten bestaan. Ziehier waarom:

Een advocaat ontvangt een *provisie*, hij betaalt zekere *onkosten* die voor rekening van zijn cliënt zijn, hij ontvangt heel dikwijls voor zijn cliënt sommen van de tegenpartij, dewelke hij moet verrekenen en die bij hem tijdelijk in *bewaargeving* berusten, eindelijk stelt hij de *afrekening* waarop zijn honoraria vermeld staan.

Welnu, die vier verschillende prestaties kunnen op een en dezelfde rekening van ieder cliënt voorkomen. Een vijfde kolom is noodig en dient voor «totaalkolom».

De Debetzijde eener «Cliënt»-rekening ziet er aldus als volgt uit:

Datum		Omschrijving			Dekking		Onkosten		Afrekening honoraria		Bewaar-geving		Totaal

Zelfde indeeling op de Creditzijde.

Het nut dezer kolommen laat zich begrijpen. We willen nochtans daarover 't een en 't ander zeggen:

Dekking :

Wordt eerstens gecrediteerd na ontvangst van de provisie.

Wordt daarna gedebiteerd wanneer de honorariastaat wordt opgesteld.

Onkosten :

Worden eerstens gedebiteerd voor de onkosten gedaan voor Cliënt-rekening.

Soms gecrediteerd voor de gedeeltelijke teruggave van zekere onkosten. Bij het opstellen der honoraria, gecrediteerd voor hun verschil.

Afrekening Honoraria :

Wordt gedebiteerd nà het opstellen van den honorariastaat.

Gecrediteerd bij de betaling der honoraria.

Bewaargeving :

Wanneer de advocaat een bedrag voor rekening van zijn cliënt ontvangt, dan wordt de «Bewaargaving»-kolom gecrediteerd; bij afrekening met de cliënt, gedebiteerd.

Het omgekeerd kan zich ook voordoen in welk geval men eerstens het debet zal gebruiken, daarna het credit.

Bij de geheele afwerking van een Cliëntrekening moeten de totalen der debetkolommen resp. met de totalen der Creditkolommen overeenstemmen.

Om volledig te zijn laten wij hier bijvoegen dat de advocaat ook honoraria ontvangt voor *consultaties* dewelke bij het verstrekken der raadgeving afgedragen worden. Deze « komptanten » worden in de Kasontvangsten opgenomen en rechtsstreeks op het credit der Honorarierekening gebracht zonder dat daarvoor een honorariastaat wordt opgemaakt.

OM TE BESLUITEN

Hoe kan een advocaat een boekhouding voeren?

Antwoord :

1) *Met één Boek te houden*, waarin Kas-, Post- en Bankbewerkingen voorkomen.

De Cliëntenrekeningen kunnen als volgt gehouden worden :

Uitsluitelijk op twee kolommen, dus debet en credit.
Of op vijf kolommen, zoowel op het bedet als op het
credit; dus : Dekking, Onkosten, Afrekening (Hono-
raria), Bewaargeving en Totaal.

Ofwel :

2) *Met drie Registers te houden*: één voor de Kas, één voor de Post en één voor de Bankbewerkingen.

De Cliëntenrekeningen worden gehouden op twee of op vijf kolommen, zooals hierboven uitgelegd.

* * *

Wij zullen heden de technische zijde van de geschriften bestudeeren. Wij denken het raadzaam direct op een practisch voorbeeld te werken.

1) Cliënt B komt bij zijn advocaat A. Deze laatste vraagt hem een voorschot van 5.000 fr. hetwelk hem in specien wordt overhandigd.

2) A betaalt voor rekening van B zekere onkosten ten bedrage van 1.000 fr. A pleit het proces tegen C en wint het voor B. C wordt door de Rechtbank veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van 50.000 fr.

3) A licht het vonnis en stort bij de griffie 3.000 fr. in een check op de bank.

4) De griffier rekent af en stort terug 200 fr. op de Postcheckrekening.

5) Het vonnis wordt beteevend en uitgevoerd, en C betaalt aan A 50.000 fr. in een check op de bank.

6) A stuurt aan zijn cliënt B de volgende afrekening:

Ontvangen Dekking	5.000 fr.
-------------------	-----------

Ontvangen van C	50.000 fr.
-----------------	------------

55.000 fr.

min Lichting vonnis 2.800 fr.

Andere gerechtskosten 1.000 fr.

Kosten	Secretariaat	1.000 fr.
--------	--------------	-----------

Honoraria	7.000 fr.	11.800 fr.
-----------	-----------	------------

Blijft op het credit van B	43.200 fr.
----------------------------	------------

7) A zendt aan B een check op de Bank van 43.200 fr.

Voornoemde bewerkingen zien er als volgt uit in een gewone boekhouding :

Nº	Ontvangsten	Uitgaven	Boek
1	5.000	—	Kasboek
2	—	1.000	Kasboek
3	—	3.000	Bankboek
4	200	—	Postboek
5	50.000	—	Bankboek
6	—	—	—
7	—	43.200	Bankboek
Totaal	55.200	47.200	

Wanneer wij dus uitsluitelijk één Boek benuttigen, dan :

Beloopen de Ontvangsten	55.200 fr.
en de Uitgaven	47.200 fr.
zoodanig dat het « saldo » in kas is :	8.000 fr.

In geval wij «de» drie Registers hadden gebruikt, dan

kwamen Ontvangsten en Uitgaven resp. in een dezer registers zooals hierboven aangeduid.

Voor wat nu de « *Clëntenrekening* » B betreft.

1^e Geval : de rekening is met twee kolommen. Dus :

N ^o	Omschrijving	Debet	Credit
1	B, z/ Dekking	—	5.000
2	Gerechtskosten	1.000	—
3	Lichting Vonnis	3.000	—
4	Terug op d ^o	—	200
5	C, z/ Storting	—	50.000
	(Kosten Secretariaat) zie	1.000	—
6	(Honoraria) hier-		
	(B, m./ check) onder	7.000	—
7		43.200	—
	Balans	55.200	55.200

Wij zien hier dat de rekening vereffend is.

In feite : het credit (55.200 fr.) staat gelijk met de Ontvangsten (55.200 fr.) terwijl het debet (55.200 fr.) van de Uitgaven (47.200 fr.) met 8.000 fr. schillen. Men bemerkt alras dat dit verschil het totaal is der bewerkingen vermeld onder n° 6, zegge :

Kosten Secretariaat	1.000 fr.
Honoraria	7.000 fr.

Totaal : 8.000 fr.

Deze beide posten zijn op de *afrekening-honoraria*, doch komen noch in de Ontvangsten, noch in de Uitgaven voor.

Van waaruit kunnen zij overgenomen worden om op de Clëntenrekening te komen?

De vraag is, zooals men ziet, van belang, want zonder de 8.000 fr. op de Clëntenrekening van B te boeken, zal deze rekening nooit «als vereffend» er uit zien. Ziehier de methodes die aangeprezen kunnen worden :

OVER HET BOEKEN DER «HONORARIA-AFREKENING»

De honoraria-afrekening, zooals deze is opgesteld, behelst verschillende bedragen waarover dient gezegd dat zekere reeds op de Clëntenrekening voorkomen, anderen niet.

Welnu : het zijn juist *die* bedragen die op de rekening nog geen plaats hebben gevonden, die wij moeten boeken

Waar moeten zij geboekt worden?

HET HONORARIABOEK

In een eenvoudige methode zullen de 8.000 fr. in het Boek der Ontvangsten er. Uitgaven kunnen geboekt worden, zonder dat de kolommen van Ontvangsten of Uitgaven zouden gebruikt worden. Men zal dus het volgende hebben :

Debet Clënten Afrekening-honoraria	8.000 fr.
Credit Honoraria	7.000 fr.
Credit Onkosten	1.000 fr.

Het verstaat zich dat deze inschrijving plaats moet grijpen direct na het opstellen der honoraria-afrekening.

Om de boeking niet te vergeten, weze het goed de honorariastaten te nummeren; het nummer dezer wordt in een kleine kolom van ons Boek opgeteekend. Wanneer de nummers niet opvolgen, dan staat het vast dat men de noodige opzoekingen moet doen om de ontbrekende staten terug te vinden en deze te boeken.

* * *

De andere methode die hier beter kan toegepast worden is de volgende :

Men verschaft zich een boek met een viertal kolommen waarin al de *honorariastaten* zullen geboekt worden. Nochtens dient hier onmiddellijk gezegd dat alleen in dit boek zullen geboekt moeten worden *die* bedragen die tot heden in geen enkel ander boek zijn opgenomen geweest en waarvan wij hierboven reeds gesproken hebben. De linieering zal er als volgt uitzien :

Datum	Omschrijving	n ^o	Debet Clënten-Afrekening	Credit Honoraria	Credit Onkosten
	B, m/ honorariastaat	24 25 26	8.000	7.000	1.000

Zekere op- en aanmerkingen van algemeenen aard moeten nog hier bijgevoegd worden.

OVER HET AFSLUITEN DER CLIENTENREKENING

Natuurlijk zullen de verschillende bedragen die in het «Honorariaboek» voorkomen op de resp. Clëntenrekeningen overgebracht worden.

a) rekening met twee kolommen :

	Debet	Credit
Vroeger totaal	4.000	55.200
Honoraria	7.000	
Onkosten Secretariaat	1.000	
Totaal	12.000	55.200

Het verschil is een credietsaldo van 43.200 fr. hetwelk zal verdwijnen wanneer wij tot de betaling der 43.200 fr. door Bankrekening zullen overgaan.

b) rekening met vijf kolommen, zoowel op het debet als op het credit.

Op de « debetzijde » zal men hebben :

	Dekking	Onkosten	Afrekening Honoraria	Bewaargeving	TOTAAL
Vroeger	—	4.000	—	—	4.000
Honoraria	—	—	7.000	—	7.000
Secretariaat	—	1.000	—	—	1.000
Totaal	—	5.000	7.000	—	12.000

Voor wat het boeken der 43.200 fr. betreft, dewelke de rekening zullen afsluiten, volstaat het de afrekening zooals ze bestaat op de rekening over te brengen.

Men bekomt :
op het debet

	Dekking	Onkosten	Afrekening Honoraria	Bewaargeving	TOTAAL
Overgebracht	—	5.000	7.000	—	12.000
M/ Betaling	—	—	—	—	43.200
					55.200
Afsluiting	5.000	—	—	50.000	
Balans	5.000	5.000	7.000	50.000	
					67.000

en op het credit

	Dekking	Onkosten	Afrekening Honoraria	Bewaargeving	TOTAAL
Overgebracht	5.000	200	—	50.000	55.200
Afsluiting	—	4.800	7.000	—	
Balans	5.000	5.000	7.000	50.000	
					67.000

Begrijpelijkerwijze wordt op de Cliëntenrekening die afsluitingsboekings gedaan nadat de advocaat de 43.200 fr. betaald heeft.

Bij deze wijze van inschrijving bemerkt men dat de 43.200 fr. geboekt worden zonder dat deze in een der vier andere kolommen voorkomen. Nochtans bij de

afsluiting, worden deze kolommen zoowel op debet als op credit vereffend, zoodanig dat hun horizontaal samenstellen 67.000 fr. ten titel van Balans geeft.

Het is begrijpelijk dat de 43.200 fr. het verschil vormen tusschen

Dekking	5.000	
Bewaargeving	50.000	55.000
en Onkosten	4.800	
Afrekening Honoraria	7.000	11.800
		43.200

Men had daarom kunnen boeken bij de betaling der 43.200 fr., in de volgende respectieve kolommen:

van het debet:

Dekking	5.000
Bewaargevingen	50.000
Totaal	55.000

en van het credit:

Onkosten	4.800
Afrekening Honoraria	7.000
Totaal	11.800

Wij geven nochtans de voorkeur aan de eerste manier van werken omdat eerstens de betaling van 't eigenlijk cijfer van 43.200 frank geboekt en alsook gemakkelijk teruggevonden kan worden en omdat tweedens al de bestanddeelen van de honoraria-afrekening zelf als tegenboekingen voor vereffening voorkomen.

* * *

Het is hier wel nuttig u opmerkzaam te maken op het feit dat alle rekeningen van een advokaat niet noodzakelijkerwijze een *credit-saldo* zullen vertoonen, dus ten gunste van den cliënt. Het omgekeerde kan ook plaats vinden: een *debetsaldo* hetwelk wil beteekenen dat de advokaat van zijn cliënt tegoed heeft.

OVER HET OPSTELLEN DER BALANS VAN CLIËNTENREKENINGEN

Op een gegeven oogenblik kan de vraag gesteld worden: hoeveel moet ik van mijn cliënten ontvangen, — hoeveel moet ik aan hen betalen. Om hierop een antwoord te kunnen geven is het noodig periodiek een «balans der cliëntenrekeningen» op te maken.

Dus b.v. alle maanden, alle drie maanden, alle zes maanden of alle jaren, worden de verschillende kolommen der Cliëntenrekeningen opgeteld.

De totalen worden op een Balansstaat overgebracht. Bij het analyseeren der posten kunnen een heele reeks gevallen zich voordoen. De advocaat zal namelijk en in 't bijzonder met aandacht:

- de beweging der «onkosten moeten volgen;
- vaststellen of de provisie voldoende is om de kosten te dekken en om zijn prestaties te vergoeden;
- van dichtbij zijn cliëntenrekeningen bekijken om de gebeurlijke niet opgemaakte honorariastaten op te stellen;
- nazien of de sommen aangeteekend op de Bewaaring-kolom niet met de beneficianten kunnen afgerekend worden, — zooniet dienen zij als voorhandig gevonden te worden op een der rekeningen die het «Beschikbaar» der studie vormen (Kas, Post, Bankrekeningen).

Ook zullen steeds de advocaten voor zich hebben die rekeningen van hunne cliënten waarvoor reeds de honorariastaat is opgemaakt maar die «open» blijven daar genoemde cliënten tot de regeling niet zijn overgegaan.

* * *

Er blijft ons nog over een soort bewerkingen te spreken, om deze bijdrage te volledigen.

OVER HET BOEKEN DER NOTA'S VAN PLEIT- BEZORGERS, DEURWAARDERS, ENZ.

Op welke manier en hoe zullen deze nota's in de boekhouding der advocaten geschakeld worden?

Men staat eigenlijk voor twee handelwijzen waarvan de laatste naar onze bescheiden meening de geschikste is. Een voorbeeld zal u de zaak beter doen begrijpen.

Een advocaat ontvangt van een pleitbezorger een afrekening dato 15 der maand October. Hij doet de betaling op 31 Oktober.

Eerste Wijze.

De afrekening wordt alleen geboekt op 31 October, datum van de betaling.

In dit geval worden de cliënten-onkostenrekeningen gedebiteerd met het credit der Kas-, Post- of Bankrekeningen.

Tweede Wijze.

De Cliënten-onkosten-rekeningen worden gedebiteerd op datum van ontvangst der afrekening, — dus op 15 of op 16 October.

Wordt gecrediteerd onder hoofding «Crediteuren», de afrekening van den pleitbezorger.

Wanneer nu op 31 October de betaling geschiedt, dan zal de «Crediteuren»-rekening gedebiteerd worden door het credit der Kas-, Post- of Bankrekeningen. Deze manier moet verkozen worden, omdat zij toelaat de Cliënten-onkosten-rekeningen aanstonds te debiteeren met *die kosten* dewelke de cliënten moeten dragen zonder dat de betaling of non-betaling aan den pleitbezorger eenige rol in deze boeking te spelen heeft.

Waar zal nu de post:

Debet Cliënten-onkosten

Credit Crediteuren

geboekt worden, bij het ontvangen der afrekeningen der pleitbezorgers, deurwaarders, enz.?

Op eerste zicht, niet in het Kas-, Post- of Bankregister, omdat de bewerking niets gemeens heeft met de gewone verrichtingen door Kas, Post of Bank. En toch zou men wel een dezer drie registers kunnen gebruiken zonder daarom het debet of het credit der Kas (Post of Bank)-rekening zelf te gebruiken, dus met de Cliënten-onkosten te debiteeren en de Crediteuren-rekening te crediteeren.

Het Crediteurenboek.

Maar het is te verkiezen de boeking in een speciaal boek te doen, — een boek met een viertal kolommen, waarvan de linieering zooals hierna zal zijn.

Regelmatig komen daarin, met al de noodige details, de afrekeningen van pleitbezorgers, deurwaarders, enz., zonder te moeten wachten naar de betaling.

Het boek zou ook gebruikt kunnen worden voor het inschrijven van alle rekeningen van andere crediteuren, aangaande het aanschaffen van juridische werken, — van bureelbenodigdheden, — van kolen voor de verwarming der studielokalen, enz.

Ziehier een ontwerp van «crediteurenboek»:

Omschrijving	Credit Crediteuren	Credit Voorschot op Griffierechten	Debet Cliënten-Onkosten	Debet Onkosten
Afrek. pleitbezorger N.	600			
Onkosten zaak E.			300	
Onkosten zaak K.			200	
Onkosten zaak R.			100	
Rekening De Laet	300			300

OVER DE REKENING
« VOORSCHOT OP GRIFFIERECHTEN »

In voorgaande linieering bemerken wij de rekening «Voorschot op Griffierechten» waarvan wij tot op heden niet hebben gesproken. Ziehier het nuttige dat onthouden moet worden.

Wanneer de advocaat ter griffie een zekere som deponeert dan zal hij zijn Kas-, Post- of Bankrekening crediteeren met de rekening «Voorschot op Griffierechten», te debiteeren. Dit heeft plaats in zijn Kas-, Post- of Bankboeken.

Wanneer hij nu de afrekening van de Griffie ontvangt zal hij deze overschrijven in het Crediteurenboek. Hij zal namelijk de rekening «Voorschot op Griffierechten» crediteeren en de «Cliënten-onkosten» debiteeren.

Meer dient er niet gezegd te worden over deze rekening.

OVER HET COMBINEEREN VAN HET HONORARIABOEK MET HET CREDITEURENBOEK

We hebben gezien dat het «Honorariaboek» vier kolommen behelsde. Daareven zegden wij dat het Crediteurenboek er ook vier telde. Het volstaat nu deze twee registers in één boek te combineeren, door b.v. de linksche kant voor de «honoraria» te gebruiken en de rechtsche voor de staten of rekeningen van derden.

* * *

Wij hebben het boekhouden bij de advocaten afgehandeld. Om de organisatie te voleindigen behoeven wij nog het volgende te bespreken :

- Het gebruiken en het nummer der mappen;
- Het ordenen der boekingsstukken;
- Het houden der steekkaart bij Cliëntenbezoeken. — Geheimsleutel.

Deze punten zullen het voorwerp vormen van een volgende bijdrage.

STRADLING MARCEL
accountant V.A.V.

BALIELEVEN

VLAAMSCH E CONF ERENTIE VAN ANTWERPEN

Dinsdag, 11 Januari. De Vlaamsche Conferentie ontvangt. Buitengewoon is dit niet, maar meer uitzonderlijk is het dat de gasten waren... Zuid-Afrikaansche studenten uit alle fakulteiten, behalve... de rechtsfakulteit ! Een twintigtal studentinnen en studenten uit Zuid-Afrika, op rondreis door Nederland en Vlaanderen, kwamen te Antwerpen. Beroep was gedaan geworden op verscheidene kultureele vereenigingen, doch eindelijk was het de steeds jeugdige Conferentie die het milieu moest bieden waar deze studenten uit het verre stamverwante land, wellicht de aangenaamste avond van heel hunne reis doorbrachten.

Te acht uur kwamen ze in de Kapel van Burgondië tesamen met verscheidene vooraanstaande personaliteiten uit de met Zuid-Afrika sympathiseerende midde ns uit Antwerpen. Na een gezellig souper werden tot de gasten een paar hartelijke woorden gericht door de ondervoorzitter, Mr Jacob, die den door ziekte weerhouden voorzitter der Conferentie verving. De leider der Zuid-Afrikaansche studenten, de heer Van der Merwe, dankte in een keurige speech.

Te elf uur sloot Mr Jacob het officieele gedeelte en verklaarde hij de studentikooze club-avond geopend. Het voorzitterschap stond hij hiervoor af aan een der jongste leden der Conferentie, wien het «Clubvoorzitterschap» nog versch in de hersenen zit, namelijk Mr Debroux.

Met de aktieve medewerking en onweerstaanbare bezielingskracht van Willem De Meyer, leider van de Vlaamsche Nationale Zangfeesten, werd het een avond

van uitbundige gezelligheid. Liederen, speechen... en de vroege uurtjes kwamen te snel.

Een avond was het die onder een dubbel opzicht geslaagd mag heeten : in ernst begonnen, eindigde hij in gulle vroolijkheid. Sommigen kritiseerden dit tweede. Nochtans zal het in den geest van degenen die onze gasten waren een steeds goede herinnering laten en... een juister beeld geven van wat het Vlaamsch karakter is : een samengaan van ernstige degelijkheid en gulle opgewektheid.

VLAAMSCH E CONF ERENTIE DER BALIE BIJ HET
HOF VAN BEROEP TE GENT

Alhoewel op hetzelfde uur ter stede een Arteveldeherdenking doorging, was er een heel wat talrijker publiek dan gewoonlijk opgekomen om te luisteren naar de voordracht van Dr. Tavernier, rechter bij de rechtbank van Koophandel te Gent, over « Reisindrukken uit de Vereenigde Staten van Amerika ».

Spreker begon met een kleurrijk beeld te schetsen van het uitzicht der Vereenigde Staten en wees op het verschil tusschen de noordelijke staten, met hun moderne steden, het industrieland, in tegenstelling met de meer verwaarloosde zuidelijke landbouwstreken.

De bewoners schilderde hij af als lange, opgeschoten, maar lichamelijk goed ontwikkelde menschen, wier innerlijk leven echter bij het oppervlakkige blijft en die zich kenmerken door hun onvoorwaardelijke zucht naar het nieuwe. Hun sensatiebladen en filmen zijn er een weerspiegeling van.

Op nijverheidsgebied werd het Taylorisme tot het

uiterste doorgedreven. De Amerikanen zijn eerst en vooral zakenmensen, die er alles op berekenen om massa-productie te paren met massa-verkoop (uitgebreide crediet-verleening), en dus aansturen op massa-verbruik (geweldige reclame).

Spreker gaf ten slotte zijn indrukken weer over de reacties van het volk tegenover president Roosevelt en de New Deal.

Sinds zijn aankomst in 1933 heeft Roosevelt, die zijn menschen kent, grootsche hervormingsplannen aangevat, die, alhoewel vruchtbaar, tot heden geen voldoende uitslag opleverden.

De uitspraken van het Hooger Gerechtshof, dat de letter van de wet niet weet aan te passen aan den geest der tijden, en de tegenwerking der groot-industrie, die haar economisch liberalisme bedreigd ziet, zijn niet van aard om den toestand op te klaren.

De Vereenigde Staten van Amerika zijn in den vollen zin van het woord een nieuwe wereld in wording, vol tegenstellingen, zonder traditie, maar beschikkend over onmetelijke natuurlijke rijkdommen, het land der mogelijkheden.

De voorzitter dankte den spreker, die, zegde hij, niet een Amerikaansch onbenullige, maar een sterk aanvoelde film over Amerika, in een fijn-verzorgde taal omzette en de vergadering werd gesloten met de aankondiging van het stagistensouper, dat op 2 Februari aanstaande zal doorgaan, voorafgegaan door een vergadering, waarop Mr. Maurits Matthys, lid van den Tuchtraad, over beroepsplichten zal handelen.

MEDEDEELINGEN

De Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen heeft het plan opgevat een voorontwerp ter herziening van de wet van 20 Juli 1932, over de wederzijdsche rechten en plichten der echtgenooten, voor te bereiden.

In uitvoering van dit opzet en ten einde een studie mogelijk te maken over de zeer uiteenlopende toepassingen van art. 214b en 214j B. W., wordt hiermede beroep gedaan op alle bereidwillige juristen van alle arrondissementen, opdat ze de voorwaarden en wijze van toepassing en uitvoering dezer wetsbepalingen, zooals zulks geschiedt in hun arrondissement en kanton, zoo mogelijk met bijvoeging of verwijzing naar gerechtelijke beslissingen, zouden kenbaar maken aan Mr R. van Lennep, advocaat te Antwerpen, St Paulusstraat, 6, of aan de redactie van dit blad.

VRAGENLIJST

1. Wordt de vordering van art. 214b B. W. aanzien als :
 - a) zelfstandige vordering zonder bevoegdheidsgrens *ratione summae*?
 - b) een uitvoeringsmaatregel?
 - c) een vordering in onderhoudsgeld met bevoegdheidsgrens *ratione summae*?
2. Wordt deze vordering toegepast :
 - a) Wanneer de echtelieden in feite gescheiden leven?
 - b) Wanneer ze tezamen leven?
 - c) hangende het geding in echtscheiding?
 - d) na de echtscheiding of scheiding van tafel en bed?

3. Kan de vordering ingesteld worden :
 - a) door de vrouw voor de kinderen?
 - b) op welke quotiteit van loon of andere inkomsten?
 - c) na het inhalen van achterstal van pensioengelden?
4. Welke termijn wordt gelaten bij de oproeping?
5. Worden er rolzetting en boeking geheven?
6. Worden er maatregelen van onderzoek, o. m. getuigenverhoor, bevolen?
7. Is de vraag, wat betreft de som, gebonden aan een gebeurlijk voorbestaande vonnis?
8. Worden de advocaten bij de behandeling der zaak toegelaten?
9. Bestaat er onzekerheid of onvastheid nopens toepassing der wet?

Wat betreft het bevel voorzien door art. 214j. B. W. :

1. Is de tusschenkomst van pleitbezorger verplichtend?
2. Dient het rekwest op zegel gesteld?
3. Worden de advocaten bij de behandeling der zaak toegelaten?
4. Wordt er minuutrecht en boeking geheven?
5. Mag de advocaat een partij vertegenwoordigen?
6. Door wie mag of moet het verzoekschrift geteekend?
7. Betreft een gebeurlijk verbod ook, niet geldelijke aangelegenheden (bewaking van kinderen)?
8. Hoe gebeurt de toepassing, hangende een geding in echtscheiding?
9. Wordt het bevel aanzien als vatbaar voor beroep?
10. Is verzet mogelijk?
11. Hoe worden de partijen opgeroepen?
12. Zijn de toepassingen veelvuldig?
13. Is het bevel gemotiveerd?

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 2. — 8 Januari 1938. — Mr. G. E. Langemeijer : Het strafrecht en de benadeelde (I). — Mr. A. Bockwinkel, De bevoegdheid van den rechter volgens art. 262 B. W.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3515. — 26 December 1937. — L. Hennebicq : L'Heure H. Belgique, prends garde !

Nr 3516. — 2 Januari 1938. — J. Haesaert : Court plaidoyer pour une sociologie nationale.

Nr 3517. — 9 Januari 1938. — A. Hennebicq : L'avvocatura dello Stato (L'avocature de l'Etat).

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD!!!**

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen. A. Somville, best.